

Kahan

VYCHÁZÍ 30 LET

10 | **PŘI PRÁCI KRONIKÁŘE
MŮŽE JÍT O ŽIVOT**

Rozhovor s kronikářkou Marií Čekanovou

15 | **MILOSTIVÉ LÉTO II**
Přichází poslední šance zbavit se dluhů vůči institucím a pojišťovnám

20 | **DÁREK NA DEN DĚTÍ
NA NOVÁKU**
Největší dash parkourové hřiště v republice je v Příbrami

**Letní stavební
sezona vrcholí**

Reality Pintner
od roku 30.2.1990

**Ryze česká rodinná realitní kancelář
31 let v Příbrami**

TRADICE – JISTOTA – KOREKTNOST

Výběr z nabídky:

Ke koupi byt 2+1, 62,5 m² v Plzni – Doudlevec, ul. Skupova. ENB: C
Cena: 3,87 mil. Kč

Pronájem kanceláří i s parkováním v Příbrami V – Zdáboři. K dispozici rekonstruované kanceláře po 15 m², ENB: G
Cena: 3 450 Kč/měsíc + služby

K pronajmutí garáž v Příbrami V – Zdáboři, sídliště Drkolnov.
Cena: 1 500 Kč/měsíc

Prodej rodinného domu – chalupy s pozemkem 2 135 m², kanalizací, elektrinou, studnou, vodovodem. ENB: G.
Cena: 3,4 mil. Kč

*Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...*

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

MINT MARKET
PŘÍBRAM
23/7/2022

VSTUP ZDARMA
mintmarket.cz

SO: 10:00-18:00

TRH SE SVĚŽÍ MÓDOU, ŠPERKY A DESIGNEM

AREÁL NOVÝ RYBNÍK

60KM OD VÁS

ZVÍŘECÍ

KREMATORIUM
Strakonice

STRAKONICE

Heydukova 1644

Rozloučení i kremace v jednom místě
v nově vybudovaném objektu

ZVÍŘECÍ KREMATORIUM

telefon nonstop 24 / 7
+420 797 605 555

Určitě navštivte naše stránky
akrematorium.cz

JAPONSKÁ ZAHRADA

ŠACHTA

PSTRUZI JESETEŘI

OTEVÍRACÍ DOBA:
DENNĚ 10:00 - 18:00

Obecnice 78 - Šachta
zahrada_sachta
728 621 680
info@zahradasachta.cz

Kahan

Mějte s námi přehled
o dění v Příbrami

**MĚSTSKÝ ZPRAVODAJ KAHAN
TAKÉ ONLINE & V AUDIOVERZI**

Najdete nás na:
kahan.pribram.eu

SOUNDCLOUD Spotify iTunes

OBSAH ČÍSLA

- 8** LETNÍ STAVEBNÍ SEZONA VRCHOLÍ.
PŘEHLED STAVEB VE MĚSTĚ
- 10** PŘI PRÁCI KRONIKÁŘE MŮŽE JÍT O ŽIVOT.
ROZHOVOR S MARIÍ ČEKANOVOU
- 12** JAKÉ BYLO V UPLYNULÉ DEKÁDĚ
FINANČNÍ ZDRAVÍ PŘÍBRAMI
- 15** MILOSTIVÉ LÉTO II.
POSLEDNÍ ŠANCE NA ODDLUŽENÍ
- 18** PAŘÍŽSKÁ AMBASÁDA VYSTAVÍ
I DÍLO PŘÍBRAMSKÉ ŽÁKYNĚ
- 20** DÁREK NA DEN DĚTÍ: NEJVĚTŠÍ DASH
PARKOUROVÉ HŘIŠTĚ V REPUBLICE

BAGRY KE STARTU PŘIPRAVIT, LÉTO ZAČÍNÁ!

Kamkoliv se v létě vydáte, narazíte na omezení spojená se stavebními pracemi. Hlavně na silnicích a dálnicích se toho přes léto na řidiče chystá dost. Skoro by jednoho napadlo, že je to nějaká schválnost nebo nejapný žert pořouchlých plánovačů, kteří nemají na starosti nic jiného, než vklínit opravu hlavního tahu k moři na dobu, kdy tamtudy pojedou nejvíce dovolenkářů.

Jakkoliv to může působit jako naschvál, opak je pravdou. Letní měsíce jsou pro stavební práce nejlepším obdobím. A to hlavně z důvodu klimatických a také personálních. Ty první obnáší to, že je pěkně a zpravidla nemrzne ani nesněží, a ty druhé spočívají v lehkém nárůstu počtu pracovníků - tzv. sezonních. O prázdninách je také o něco nižší doprava, myslím tím tu dopravu „nezbytnou“, tedy za prací a zaměstnáním.

U nás v Příbrami bude léto vyloženě stavební. Rozjelo se více stavebních akcí, které budou o prázdninách začínat, probíhat, vrcholit nebo dokonce končit. Jiné, jako je třeba rekonstrukce Prokopské ulice na Březových Horách, budou v průběhu prázdnin zahájeny. Vrčení bagru, lomez nářadí a zviržený prach nás budou provázet celým létem. Třeba jen ve školách a školkách se přes léto chystá deset velkých akcí za více než 10 milionů korun. Více o tom, co se bude ve městě o prázdninách budovat, naleznete na stranách 8 a 9.

Jakkoliv nás může hluk a prach ze staveb štvat, jakkoliv jsme rozčilení, že kvůli uzavírkám nemůžeme projet nebo zaparkovat, mějme na paměti jednu věc. Opravy jednou skončí, vše se vrátí do starých kolejí, a hlavně, město se zase o kousek posune k lepšímu. A to za tu chvíli nepohodlí, myslím, stojí. Krásné léto, přátelé!

■ **Jan Konvalinka**
starosta města Příbram

Pietní akt připomněl události roku 1942	4
Vítání občánků pokračuje	5
Turisté a cyklisté mají letní turistickou linku	14
Nemocnice hostila seminář pro pediatry	16
V kouřovém stanu děti zachraňovaly plyšové medvídky	17
Adaptační skupiny pro ukrajinské děti skončí po prázdninách	18
Úspěch v celorepublikové konkurenci	19
Aktivity pro pěší i cyklisty	20
Půlmaraton přivítal přes 400 sportovců	21
Dvořákův festival po pandemii opět přilákal dospělé i děti.....	22
Laureátem Ceny města Příbrami je Jiří Dohnal	23
Malující básník Ondřej Maleček vystaví svá nejnovější díla v Příbrami	24
Příjem žádostí o kotlíkové dotace běží na plné obrátky	26
Tři Trubky, lovecký zámeček v Brdech	27
Jak se bouřili dělníci ve vojtěšských prádlech	28
Kalendář akcí	30

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 16 000 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Martin Buršík, Zorka Brožiková, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 28. června do 4. července 2022. Foto na titulní straně: Stanislav D. Břeň

Pietní akt připomněl události roku 1942

V úterý 21. června uběhlo rovných 80 let, kdy byl v tábořské věznici popraven ředitel gymnázia Josef Lukeš, který byl gestapem zatčen 15. června 1942 přímo v budově školy v rámci teroru rozpoutaného po atentátu na Reinharda Heydricha. V této souvislosti se 21. června ve vestibulu budovy někdejšího gymnázia, dnešní Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Příbram, uskutečnil pietní akt. Podrobnosti k heydrichiádě a jejím obětem z Příbramska otiskl červnový Kahan, který je ke stažení na kahan.pribram.eu, článek najdete také na odkazu 1url.cz/Bresa.

Aktivity pro seniory

Komunitní centrum v Příbrami nabízí veřejnosti a svým členům, kteří jsou převážně seniorského věku nebo pacienti postižení civilizačními chorobami, letní program, do kterého patří výlety, vycházky, ruční práce, besedy a přednášky či trénování paměti. Centrum poskytuje cílové skupině psychickou a právní podporu, kterou mohou využít členové komunitního centra i jejich blízcí. Senioři a pacienti postižení civilizačními chorobami zde mohou trávit svůj volný čas v prostředí, ve kterém najdou nové přátele a objeví aktivity, např. vycházky s holemi nordic walking. Více se dozvíte na webu komunitního centra Příbram www.civilky.cz/kc-pribram. V případě zájmu se můžete obrátit na e-mail kom.centrum-pribram@seznam.cz.

DDM připraven na nový školní rok

Dům dětí a mládeže Příbram pořádá Den otevřených dveří. Koná se ve středu 14. září od 15.00 do 17.00. Rodiče mohou společně s dětmi vybrat kroužky na nový školní rok a seznámit se s lektory, prostory učeben a podrobnostmi programové nabídky. Kroužky začínají v pondělí 19. září. Stejný den začíná v DDM také aktivita nazvaná (Před)škola hrou, která je určena pro předškoláky nebo malé školáky. Každé pondělí mohou trénovat své jazykové dovednosti, matematické představy, prostorovou orientaci, grafomotoriku či hrubou a jemnou motoriku. Tyto schopnosti děti rozvíjejí díky hádankám, říkadlům a písničkám, pohádkám a hrátkám s písničky, slovy a čísly nebo výtvarným aktivitám. Podrobnosti najdete na webu ddmpribram.cz.

V květnu zemřeli na silnicích dva lidé

V letošním roce řešili policisté na Příbramsku 486 dopravních nehod, což je o 16 více než za stejné období předchozího roku. Za prvních pět měsíců došlo na příbramských silnicích ke dvěma smrtelným nehodám (v květnu), vážně zraněni byli tři lidé a 119 osob utrpělo poranění lehkého charakteru. Sedmáct motoristů, kteří způsobili nehodu, bylo pod vlivem alkoholu. Celkem 137 karambolů zavinila zvíř. Na dopravních prostředcích vznikla škoda, která činila více než 26 milionů korun. Nejčastější příčinou dopravních nehod byl nesprávný způsob jízdy a poté nepřiměřená rychlost.

Fotografie do knihy

Aktuálně zpracovávám knihu, která pojednává o letecké historii Příbrami a letišti Dlouhá Lhota. Během svého výzkumu jsem zjistil, že mezi lety 1913 až 1947 se na území Příbrami konalo několik leteckých dnů, a to v letech 1913, 1924, 1926, 1928, 1935, 1946 a 1947. Kromě roku 1935 se mi nepodařilo dohledat žádné snímky z těchto akcí. Rád bych požádal čtenáře Kahanu, zda by se mi ozvali, pokud v rodinném archivu najdou zajímavý snímek z těchto událostí, třeba i prababičku stojící před letadlem. Kontakt: e-mail knihy.kadlec@seznam.cz nebo tel. 723 386 742.

■ Petr Kadlec, Dobříš

Příbramští rybáři vracejí pstruha potočního do přírody

V polovině dubna vysadili členové městské organizace Českého rybářského svazu Příbram do Příbramského potoka 5000 kusů váčkového plůdku pstruha potočního. Osadili jím nádherný úsek potoka od Příbrami do Trhových Dušníků. Váčkový plůdek se rozplaval a uchytil. Dále informujeme, že odbahněný rybník Kaňka se stane revírem pro lov ryb udicí v režimu rybníkářství. Návrh byl schválen radou a zastupitelstvem města na základě žádosti místní organizace ČRS MO Příbram. Dosud šlo o chovný rybník.

■ Petr Doležal
ČRS MO Příbram

inzerce

Výzkumný a vývojový ústav
dřevařský, Praha, s. p., hledá

**Laboranta/ku
v oboru zkoušení
výrobků
dřevařského
průmyslu**

Místo výkonu práce:
Březnice (Příbramsko)

Kontakt: miltnerova@vvud.cz,
www.drevarskeyustav.cz

Hudbou k sobě

Ve školním roce 2021/22 se žáci hudební třídy 4. C zapojili do projektu Hudbou k sobě. V průběhu školního roku se uskutečnila čtyři setkání - jedno online, dvakrát nás navštívili muzikanti přímo ve škole a počtvrté jsme vyjeli do Dvořákovy síně v Rudolfinu na společné setkání škol zapojených do projektu. Průvodcem po hudební cestě nám byl Ondřej Tichý. Tento hudební pedagog vytváří umělecké projekty pro děti - využívá hudbu a hlas pro osobnostní růst, a to pomocí hry na nástroje z různých částí světa. Při jednotlivých setkáních mu asistovali hráči na různé nástroje, takže děti měly možnost „muzicírovat“ s houslistkou, violoncellistou, klavíristkou či hráčem na cimbál. Pro zúčastněné děti i pedagogy šlo o poměrně hluboký hudební emocionální zážitek, na který asi budou dlouho vzpomínat.

■ Helena Kaiserová
ZŠ 28. října

Vítání občánků pokračuje

V úterý 7. června se po dlouhé době uskutěnilo vítání občánků města Příbram. Akce se konala v obřadní síni v Záměcku-Ernestinu, kde bylo přivítáno dvanáct nových občánků. Další termín této akce je plánovaný na druhou polovinu září. Rodiče, kteří by rádi nechali své dítě slavnostně přivítat, se mohou přihlásit na telefonu 318 402 583 nebo e-mailem marketa.cerna@pribram.eu.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

Omezení městské hromadné dopravy v Balbínově ulici

Město informovalo o dočasné změně autobusové zastávky v Balbínově ulici. Do poloviny srpna nebudou obsluhovány autobusové zastávky Příbram, Svatá Hora. Ve směru na Háje lze využít zastávku Příbram, Balbínova, v opačném směru bude zastávka posunuta o přibližně 120 metrů níže. Tyto změny souvisejí s rekonstrukcí v oblasti Na Leštíně, kdy dělníci budou upravovat točnu autobusů, rekonstruovat povrchy, budovat autobusový záliv či chodník.

inzerce

SUPERHRDINSKÝ NOVÁK

SUPERHRDINSKÝ NOVÁK POKRAČUJE CELÉ LÉTO!
SDÍLEJ SVÉ FOTKY Z NOVÁKU POD HASHTAGEM
#superhrdinskynovak
A VYHRAJ!

Více informací a letní program na:
LETNANOVAKU.CZ

SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA PŘÍBRAM | AREÁL NOVÝ RYBNÍK

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PŘÍBRAM

**PODPORA
V BYDLENÍ
V PŘÍBRAMI**

Projekt „Podpora soc. vyloučených a soc. vyloučením ohrožených obyvatel města Příbram při získávání a udržení si bydlení“, registrační číslo: CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0015548, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu, řeší podporu obyvatel Příbrami v jejich snaze získat a udržet si dostupné bydlení.

PRO KOHO JE URČEN:

- Osoby bez přístřeší
- Obyvatele Příbrami žijící v komerčních či městských ubytovnách
- Osoby z azylových domů
- Osoby zadlužené a předlužené
- Osoby vracející se z VTOS a jejich partnery
- Rodiny s dětmi, matky samoživitelky nacházející se v tíživé životní situaci

Bližší informace poskytnete kancelář Dostupného bydlení č. 1, OSVZ MěÚ Příbram, nám. T. G. Masaryka 107, Příbram I.

KONTAKT:
E-mail: lada.kolarova@pribram.eu
Tel.: 318 402 350
Mobil: 778 882 153

Pro případné osobní konzultace a poradenství je vhodné si sjednat schůzku předem.

Zábava a kultura pro každého

Květen a červen jsou v Příbrami už tradičně sezonou mnoha zábavních, společenských a kulturních akcí. Pořádají je Městské kulturní centrum, Sportovní zařízení města Příbram, Hornické muzeum Příbram, Divadlo A. Dvořáka Příbram či Galerie Františka Drtikola. A to zmiňujeme pouze akce příspěvkových organizací. Některé z nich připomínáme v této fotogalerii.

Novák Fest

Vitání slunovratu

130. výročí Březohorské důlní katastrofy

Divadlo patří dětem

Novák Fest

Sousedská slavnost ve Svatohorských sadech

■ Fotografie: Martin Andrle, Martin Zoubek, Eva Švehlová, Ivo Mičkal, Štěpánka Poplštejnová

Text: Stanislav D. Břeň

33. PROKOPSKÁ POUŤ

2.-3. 7. 2022 | PROGRAM

SOBOTA – 2. 7.

NÁMĚSTÍ J. A. ALISE

14.00 | začátek pódiového programu

14.15 | Provazochodyně KIKI

... aneb ... jako za starých časů

15.00 | ukázky SDH Březové Hory – mládežnické týmy

16.00 | Na rynku je veselo – komediantské pouliční představení

17.00 | koncert kapely Lucie Revival

18.00 | Rebelky – taneční skupina

18.30 | koncert kapely Lovesong Orchestra

20.00-01.00 | kapela Signál

21.00 | Čepobití

– začátek průvodu z náměstí T. G. Masaryka

22.00 | Čepobití

– příchod průvodu na náměstí J. A. Alise

Historický a dobový program pro děti i dospělé na náměstí J. A. Alise a v okolí

Výstava hasičské techniky

DŮL MARIE

14.00-16.00 | Bonanza

17.00-20.00 | kapela IT

20.00-23.00 | kapela ČD Band

Pouťová zábava pro děti po celý den.

NEDĚLE – 3. 7.

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

8.30 | řazení průvodu a slavnostní přehlídka účastníků Hornické parády

9.00 | Hornická paráda – slavnostní průvod hornictva z náměstí T. G. Masaryka ke kostelu sv. Prokopa na Březových Horách

NÁMĚSTÍ J. A. ALISE

8.00 | Prokopská pouť

9.00 | Bohoslužba v kostele Mistra Jakoubka ze Stříbra na Březových Horách

10.30 | Polní mše před kostelem sv. Prokopa na Březových Horách

11.00-12.00 | Grajcar – cimbálová muzika

13.00-14.00 | Grajcar – cimbálová muzika

14.00 | Hornické muzeum Příbram – Ševčinský důl

– kulturní program s dobovými scénkami (Divadlo Tomáše Bílka a šermířské sdružení Adorea)

15.00 | Příbramský Big Band – koncert

DŮL MARIE

10.00-11.30 | ČD Band

11.30-12.30 | Rožmitálská venkovanka

13.00-16.00 | ČD Band

Hornici se baví | Šachták Cechu příbramských horníků a hutníků

Pouťová zábava pro děti po celý den.

Vstup do jednotlivých expozic **Hornického muzea Příbram** v neděli 3. 7. za 1 Kč.

Ve spolupráci se:
Společností občanů a přátel Březových Hor
a Římskokatolickou farností Březové Hory

Letní stavební sezona vrcholí

Pozdní jaro a léto bývají v jakémkoliv městě obdobím, kdy vrcholí stavební práce. Nejinak je tomu v Příbrami. Přinášíme souhrn započatých nebo ohlášených stavebních prací, které budou během léta realizovány a jež mohou dočasně hlukem, prašností či zhoršenou průjezdností ovlivnit život ve městě. Na léto jsou také připraveny tradiční rekonstrukce a modernizace ve školních budovách, které shrneme v boxu Chystané letní opravy ve školách a školkách.

Dům seniorů v Žežické je před dokončením, autobusové zastávky u Nováku se začaly budovat relativně nedávno. V ul. Gen. Kholla probíhá druhá etapa úpravy parkovacích stání, v ulici Obecnická je už hotovo a vrátila se sem doprava.

Foto: Stanislav D. Břeň

DOMOV SENIORŮ – ŽEŽICKÁ UL., PŘÍBRAM VII

Stavba byla zahájena v roce 2021. V současné době probíhají práce na venkovním parkovišti s kapacitou 23 míst a na venkovním prostranství. Ke konci srpna by mělo být kompletně provedeno interiérové vybavení. V září 2022 by měl být domov seniorů uveden do provozu. Kapacita domova seniorů bude 20 lůžek.

Náklady stavby: 43 mil. Kč; náklady na vybavení: asi 8 mil. Kč

AUTOBUSOVÉ ZASTÁVKY – NOVÝ RYBNÍK

V květnu byly zahájeny práce na vybudování dvou zastávek a přístupových chodníků v Břežnické ulici u Nového rybníka. Dokončení se plánuje na srpen.

Náklady stavby: 5 756 508 Kč

CHODNÍK DRKOLNOVSKÁ UL.

V květnu byly zahájeny práce na vybudování chodníku v Drkolnovské ul. - za parkovištěm u čerpací stanice. Trasa chodníku je navržena v místě vyšlapané pěšiny a v části v místě s neuspokojivým asfaltovým povrchem. Dokončení se plánuje na červenec.

Náklady stavby: 1 120 460 Kč

NASVĚTLENÍ PŘECHODŮ – UL. E. BENEŠE

V červenci budou zahájeny práce na realizaci nasvětlení šesti přechodů v ulici E. Beneše. Důvodem je zvýšení bezpečnosti pro chodce. Práce budou dokončeny v srpnu.

Náklady stavby: 889 246 Kč

PŘIVÁDĚČ VODOJEM KOZIČÍN – VODOJEM ORLOV

V srpnu budou zahájeny práce na výstavbě přiváděcího řadu mezi vodojemy Kozičín a Orlov v délce 1,3 km. Důvodem je spolehlivá dodávka vody pro občany Orlova. Součástí stavby je přípojka elektřiny k vodojemu Orlov, osazení čerpadel a nový systém řízení technologického procesu ve vodojemu Kozičín a výměna sdělovacího kabelu v délce 1,3 km. Dokončení se předpokládá v prosinci 2022.

Předpokládaná cena: 8,2 mil. Kč

INFORMAČNÍ ALTÁN NA SVATÉ HOŘE

V srpnu 2022 budou zahájeny práce na vybudování nového informačního altánu (u parkoviště pod Sv. Horou), který je součástí akce Obnova svatohorských sadů.

Dokončení se předpokládá začátkem listopadu 2022.

Předpokládaná cena: 850 000 Kč

PARKOVACÍ STÁNÍ V UL. GEN. KHOLLA

Stavba byla zahájena v roce 2021 a nyní probíhají práce na 2. etapě parkovacích míst. Součástí vybudování nových parkovacích míst je vybudování nového chodníku, veřejného osvětlení a polozapuštěných kontejnerů. Dokončením stavby vznikne v dané lokalitě 197 parkovacích míst. Předpoklad dokončení stavby září 2022.

Náklady stavby: 16,5 mil. Kč

REVITALIZACE ČEKALÍKOVSKÉHO RYBNÍKA

V červnu byly zahájeny práce na revitalizaci stávajícího území spočívající v založení bodových a plošných vegetačních prvků, ve vybudování zcela nové cestní sítě, v dostavbě prvků drobné architektury (opěrné stěny a zídky, altán, schodiště) a umístění moderního mobiliáře s typizovanými herními prvky (trampolíny, houpadla) a s atypickými herními prvky (skluzavka, šplhací síť). Podél cest a v místech křížení jsou navrženy masivní parkové dřevě-

né lavice s opěradlem a bez opěradla a odpadkové koše. Součástí stavby je vybudování dvou nových parkovišť v ul. Milínská a v ul. Březnická o celkovém počtu 47 parkovacích míst. Předpoklad dokončení stavby je březen 2023.

Náklady stavby: 45,5 mil. Kč

REKONSTRUKCE UL. NA LEŠTINĚ – I. ETAPA

V květnu byly zahájeny práce na rekonstrukci ulice. Práce budou probíhat přes celé léto a dokončeny by měly být do konce roku. Stavba obsahuje výměnu vodoohospodářských sítí, rekonstrukci vozovky a chodníků vč. veřejného osvětlení, vybudování parkovacích míst, cyklostezky, polozapuštěných kontejnerů, vybudovaná autobusuvého zálivu a úprava točny v Balbínově ul.

Náklady stavby: 20 532 975 Kč

OBECNICKÁ UL.

V červnu byly kompletně dokončeny práce na rekonstrukci ulice. Součástí rekonstrukce byla výměna vodoohospodářských sítí, veřejného osvětlení a výměna povrchů chodníků a vozovky.

Náklady stavby: 18 697 140 Kč

REKONSTRUKCE PROKOPSKÉ UL.

V současné době probíhá výběrové řízení na zhotovitele stavby. Předmětem stavby je výměna vodoohospodářských sítí, rekonstrukce vozovky a chodníků vč. veřejného osvětlení, vybudování plynovodu a polozapuštěných kontejnerů. Zahájení stavby by mohlo být v září s dokončením v roce 2023.

Předpokládané náklady stavby: 47 mil. Kč

VÝMĚNA VODOHOSPODÁŘSKÝCH SÍTÍ V MILÍNSKÉ UL.

V roce 2021 byly zahájeny práce na rekonstrukci vodoohospodářských sítí v Milínské ulici. Práce nadále pokračují a dokončení prací se plánuje do září 2022.

Náklady stavby: 31 947 963 Kč

LÁVKY – NOVÝ RYBNÍK

Začátkem června byly zahájeny práce na kompletní přestavbě (demolice a výstavba nových) tří lávek v areálu Nového rybníka. Předpoklad ukončení prací je stanoven na září 2022.

Náklady stavby: 4 605 711 Kč

ÚPRAVA VSTUPŮ – NOVÝ RYBNÍK

Koncem června budou zahájeny práce na úpravě vstupů na Nový rybník. Změny se týkají hlavního vstupu z ulice Březnická a realizace nového přístupového chodníku u horního vstupu z ulice Milínská (u minigolfu). Předpoklad ukončení prací je stanoven na září 2022.

Náklady stavby: 7 026 174 Kč

MOST – FIALŮV RYBNÍK

V polovině srpna budou zahájeny práce na kompletní přestavbě mostu - Fialův rybník. Stavba zahrnuje i zkapacitnění kanalizace, která vede pod mostem. Předpoklad ukončení prací je stanoven na listopad 2022.

Náklady stavby: 6 640 572 Kč

MOST – PLYNÁRENSKÁ UL.

Na začátku srpna budou zahájeny práce na kompletní přestavbě mostu v ulici Plynárenská. Předpoklad ukončení prací je stanoven na listopad 2022.

Náklady stavby: 6 891 753 Kč

DĚTSKÉ HRŠTĚ U DPS V BRODSKÉ UL.

Začátkem června byly zahájeny práce na vybudování dětského hřiště v Brodské ulici. Hřiště se skládá z nových dětských herních prvků, laviček a odpadkových košů. Do konce června by mělo být předáno do provozu a užívání.

Náklady stavby: 533 705 Kč

DĚTSKÉ HRŠTĚ ORLOV

V červenci bude provedena dodávka a montáž herních prvků a posilovacích strojů na dětské hřiště, umístěné za hasičskou zbrojnicí v Orlově.

Náklady stavby: 327 297 Kč

DĚTSKÉ HRŠTĚ KOZICÍN

V průběhu srpna by měla být realizována dodávka a montáž herních prvků vč. venkovní sedací soupravy na dětské hřiště v místě za zpevněnou plochou pro TKO.

Náklady stavby: 222 272 Kč

Chystané letní opravy ve školách a školkách

MŠ Perníková chaloupka, Kutnohorská 101, Příbram VII

Odvhlčení severní stěny budovy.

Termín: 7-8/2022

Náklady: 872 854 Kč

MŠ speciální, Hradební 67, Příbram I

Oprava střechy budovy.

Termín: 6-8/2022

Náklady: 2 491 728 Kč

ZŠ Březové Hory, Prokopská 337, Příbram VI-Březové Hory

Oprava oplocení včetně opravy podezdívky.

Termín: 7-8/2022

Náklady: 375 568 Kč

ZŠ Školní 75, Příbram VIII

Oprava spojovacího koridoru mezi školou a jídelnou.

Termín: 7-8/2022

Náklady: 1 332 325 Kč

ZŠ Školní 75, Příbram VIII

Oprava střechy horního pavilonu.

Termín: 7-9/2022

Náklady: 3 490 703 Kč

MŠ pod Svatou Horou, nám. Dr. J. Theurera 262, Příbram II

Odvhlčení dvorní stěny a základů budovy směrem do zahrady.

Termín: 7-9/2022

Náklady: 1 546 908 Kč

SPŠ a VOŠ Příbram, Hrabáková 271, Příbram II

Odstranění havarijního stavu izolací v hygienickém zařízení (sprchy) v přízemí budovy B.

Termín: 7/2022

Náklady: 764 200 Kč

MŠ Bratří Čapků 278, Příbram VII (obě pracoviště)

Výměna rozvodů vody a topení v suterénu obou budov MŠ.

Termín: 7-8/2022

Náklady: 1 585 327 Kč

ZUŠ, nám. T. G. Masaryka 155, Příbram I

Výměna kotlů a úprava rozvodů topného potrubí.

Termín: 7-9/2022

Náklady: 1 043 603 Kč

Dětské skupiny a rehabilitační stacionář Příbram, Bratří Čapků 277, Příbram VII

Oprava rozvodů elektrické energie, rozvodu internetu, výměna EPS a EZS a výměna osvětlení.

Termín: 6-8/2022

Náklady: 1 194 917 Kč

■ Pavel Bureš

Městský úřad Příbram

Při práci kronikáře může jít o život

Marie Čekanová letos píše poslední kapitoly kroniky, a uzavírá se pro ni jedna stěžejní životní etapa, ve které více než 20 let pracovala jako příbramská kronikářka. „Kronikář by měl být nadšený pro tuto práci, ovládat český jazyk a gramatiku, mít nadhled, touhu po poznání, být nadstranický a komunikativní. A měly by mu dobře sloužit nohy, protože se hodně nachodí,“ popisuje kronikářka ideální profil svého nástupce či nástupkyně.

Marie Čekanová letos předá pomyslné kronikářské žezlo svému nástupci či nástupkyni.

Foto: red

CO VÁS PŘIVEDLO K SEPISOVÁNÍ KRONIKY A OD KDY SE TÉTO ČINNOSTI VĚNUJETE?

Vždy mne tato činnost zajímala. Když děti odrostly a já zůstala sama, hledala jsem nějakou zajímavou aktivitu. Přihlásila jsem se do výběrového řízení na kronikáře města a zvítězila. Kroniku píšu od roku 2001. Mým učitelem v počátcích byl dobříšský kronikář Oldřich Průša, jeho radami se řídím dodneška. Velmi mi také pomáhal místostarosta Vladimír Vepřek, který se hodně zajímal o kulturu včetně kroniky, zaměstnanci okresního archivu, letopisecká komise a další. Také já jsem připravena pomáhat novému kronikáři v jeho začátcích. Mám prouho spoustu materiálů a fotografií z projektů, které ještě nebudou dokončeny.

EXISTUJÍ PRAVIDLA PRO VEDENÍ MĚSTSKÝCH NEBO OBECNÍCH KRONIK?

Vedení kroniky se řídí vládním nařízením č. 169/1932 Sb. a zákonem č. 80/1920 Sb., opamětních knihách obecních z 30. ledna 1920. S vedením kroniky souvisí i další zákony, například zákon o obcích č. 499/2004, zákon o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb. a další. Kroniku schvaluje komise kulturní, letopisecká a památková a Rada města Příbram. Stvrzuje ji svým podpisem starosta města. Osobně mi také pomáhá publikace Jak vést kroniku obcí a měst.

ROZVRŽENÍ A RUBRIKY KRONIKY ZŮSTÁVAJÍ NA AUTOROVÍ?

V podstatě ano, záleží, jak si vše nastaví, samozřejmě s cílem, aby to bylo pro budoucí čtenáře přehledné, srozumitelné a systematické.

MŮŽETE PŘIBLIŽIT, JAKÉ UDÁLOSTI A JAK ČASTO ZAZNAMENÁVÁTE?

Události zaznamenávám dokumentačně a průběžně v časovém sledu tak, jak probíhají. Nejraději píšu o víkendech, kdy mám více nerušeného času a mohu se plně soustředit na zápisy. Události třídím podle toho, jak budou z hlediska historie důležité a zajímavé pro budoucí generace. Vždy vycházím ze skutečnosti a vyhýbám se bulvárním senzácím. Představuji si čtenáře, který bude mít v ruce kroniku za 20 let - co jej asi bude zajímat. Na druhou stranu, a to mne inspiruje ředitelka archivu Věra Smolová, se vždy snažím přinést nějakou perličku, protože to přispívá k tomu, že si lidé událost lépe zapamatují.

NAKOLIK PŘI VÝBĚRU DĚNÍ, KTERÉ ZPRACUJETE DO KRONIKY, POPÍRÁTE SVŮJ SUBJEKTIVNÍ NÁZOR? OBZVLÁŠTĚ V PŘÍPADĚ POLITIKY.

Vycházím z toho, co mi říkal Oldřich Průša, tedy abych zaznamenávala skutečnost a vystřihala se emocí. Úloha kronikáře je dokumentovat, nikoliv vysvětlovat události. Při výběru témat ale jinak nepopírám sama sebe, to by ani nešlo, vystoupit mimo svůj rozum.

UDÁLOSTI SLEDUJETE OSOBNĚ NEBO ČERPÁTE I Z JINÝCH ZDROJŮ?

Snažím se co nejvíce sledovat události osobně, ale je samozřejmě, že vše nestihnou. Při kumulaci akcí doslova běhám po celé Příbrami. Využívám hlavně informace z radnice od tiskové mluvčí, z internetu a z tisku. V tomto směru si musím trochu postěžovat, protože původní regionální tisk se dění v Příbrami už vlastně ani nevěnuje. Také vycházím z vyprávění osob. V poslední době jsem si například povídala s tanečním mistrem Jiřím Dohnalem (čerstvým laureátem Ceny města Příbrami - pozn. red.) a byl to velice zajímavý rozhovor. Bude o něm informace v letošní kronice.

ZMIŇUJETE TISK. KDY SE PRO VÁS STALO ZDROJEM HDNOVĚRNÝCH INFORMACÍ ZPRAVODAJSTVÍ NA INTERNETU?

V podstatě od roku 2006 nebo 2007 už čerpám část informací z webových zdrojů.

SETKALA JSTE SE NĚKDY SE SNAHOU UPRAVIT INTERPRETACI UDÁLOSTÍ ZE STRANY VEDENÍ RADNICE, LETOPISECKÉ KOMISE NEBO JEDNOTLIVÝCH ZASTUPITELŮ?

Mám to štěstí, že jsem se nikdy nesečkala se snahou o změnu zápisů ze strany vedení města či letopisecké komise. V tomto oceňuju současnou dobu svobody. Když jsem se dívala do před-revolučních kronik, tak i u kronikářů, kteří byli hodně cenění, najdete mnoho zápisů poplatných době. Na druhou stranu je pravda, že i tak lze v kronikách najít informace, které jsou důležité a mohou být pro současníky zajímavé.

OBRAČEJÍ SE NA VÁS BADATELÉ NEBO STUDENTI SE ŽÁDOSTÍ O INFORMACE?

Občas ano, především to bylo, když jsem ještě

Mám to štěstí, že jsem se nikdy nesečkala se snahou o změnu zápisů ze strany vedení města či letopisecké komise.

”

Marie Čekanová

Nepochází z Příbrami, ale žije zde od srpna 1972. Od ledna 1999 do srpna 2007 pracovala na Městském úřadu Příbram. Když přišla na přelomu tisíciletí příležitost vést příbramskou kroniku, přihlásila se do konkurzu a vyhrála. Letos připravuje 22. vydání příbramské kroniky.

pracovala na městě. Odkazovala jsem je většínou na archiv či muzeum, kde jsou opravdoví profesionálové.

SLEDUJETE PRÁCI KOLEGŮ V JINÝCH MĚSTECH A PŘÍPADNĚ NOVINKY ČI TRENDY, KTERÉ PŘINÁŠÍ KRONIKÁŘSKÁ „BRANŽE“?

Po dobu mé kronikářské práce jsem se účastnila mnoha školení a přednášek. Výborně se mi spolupracuje s kronikářkou Zdaboře Věrou Prunerovou, která mi dodává vzorně vedený přehled počasí v Příbrami během roku a já jej přikládám ke kronice města.

Musím se pochlubit, že tak trochu mojí zásluhou má kronikářku město Chrudim. Je to moje kamarádka, které jsem s nadšením vyprávěla o vedení kroniky. Na základě toho se přihlásila do výběrového řízení na kronikáře města Chrudim, vyhrála a je velmi uznávanou kronikářkou.

VZPOMENETE SI NA „PERLIČKY“, KTERÉ BYLY PRO VÁS OSOBNĚ ZAJÍMAVÉ NEBO BY NA NĚ PŘÍBRAMŠTÍ NEMĚLI ZAPOMENOUT?

Perliček a nezapomenutelných zážitků bylo za uplynulých 22 let mnoho (některé jsou v rámečku *Zajímavé události pohledem kronikářky*). Za tu dobu se město velmi změnilo k lepšímu a na radnici se během mé činnosti vystřídal šest starostů.

Při práci kronikáře může jít i o život. Jednou se v dole Anna vytvořily krásné ledové krápníky a já je chtěla vyfotografovat do kroniky. Sotva jsem je nafotila, ledový kolos se utrhł a led se na nás valil do úzké uličky. S průvodkyní jsme utíkaly asi nejrychleji v životě.

MOHOU SI KRONIKU PŘEČÍST I OBČANÉ MĚSTA, JE, NEBO BUDE ZVEŘEJNĚNA NAPŘÍKLAD V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ?

Kroniky se po schválení ukládají v archivu města na deset let. Pak se předkládají k uložení do Státního okresního archivu Příbram a stanou

se archiváliemi. Zveřejnit se mohou až po uplynutí dalších dvaceti let, jména žijících osob se začerňují.

NAKOLIK JE ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ V KRONICE PODMÍNĚNO GDPR NEBO JINOU LEGISLATIVOU, KTERÁ SOUVISÍ S OSOBNOSTNÍMI PRÁVY?

Zveřejňování osob je samozřejmě ovlivněno legislativou. Nikdy neuvádím podrobné informace o osobách, o kterých píšu. Přejde mi to ale líto, protože vždy bylo pro každého ctí, když se o něm psalo v kronice.

TENTO ROK JE VAŠÍM POSLEDNÍM V ROLI KRONIKÁŘKY MĚSTA. AKTUÁLNĚ SE HLEDÁ NÁSLEDOVNÍK NEBO NÁSLEDOVNICE. CO BY PODLE VÁS MĚL DOBRÝ KRONIKÁŘ ČI KRONIKÁŘKA ZNÁT A UMĚT?

Kronikář by měl mít nadšení pro tuto práci, dobře ovládat český jazyk a gramatiku, mít nadhled, touhu po poznání, být nadstranický a dobře komunikovat. Měly by mu dobře sloužit nohy, protože se hodně nachodí. Tato práce není moc dobře ohodnocena, ale kronikář má jistotu, že tu po něm zůstane dílo pro další generace. Jeden bývalý starosta mi kdysi říkal, že po mně v Příbrami zůstane hluboká brázda.

Zajímavé události pohledem kronikářky

- 19. dubna 2001 vnikl na radnici do kanceláře tajemnice města násilník. Polil koberec benzinem, vyhrožoval zapálením a ohrožoval pracovnice plynovou pistolí.
- Příbram má krásná děvčata. Miss České republiky získaly v roce 1998 Kateřina Stočesová a v roce 2003 Lucie Váchová.
- 30. prosince 2011 se konal v Příbrami protestní pochod Pojďte si posvítit na radnici. Důvodem byl zejména nesouhlas s prodejem I. polikliniky.
- 27. května 2012 byla vykradena Svatá Hora.
- 15. října 2013 navštívil město prezident Miloš Zeman. Připravené menu: předkrm - šunkové kornoutky s pěnou, polévka - hovězí vývar s játrovými knedlíčky a nudlemi, hlavní jídlo - přírodní hovězí roštěná, šťouchané brambory a zelené fazolky, moučník - ovocný salát a piškotová roláda.
- 1. května 2015 se v helikoptě nad Příbramí uskutečnila svatba miliardáře a současného kandidáta na prezidenta Karla Janečka. Oddával je starosta Jindřich Vařeka.
- 10.-12. června 2016 slavilo město 800 let, oslavy byly velkolepé a nezapomenutelné.
- V roce 2020 přišel covid-19 a život se začal ubírat jiným směrem, průběh pandemie je v kronice také zaznamenán.
- 28. května 2022 se v areálu Ševčinského dolu uskutečnil hlavní program k 130. výročí Březohorské důlní katastrofy. V úterý 31. května se pak na příbramských hřbitovech konaly pietní akty.

Sotva jsem nafotila krápníky, ledový kolos se utrhł a led se na nás valil do úzké uličky.

LZE SI PŘEDSTAVIT OBROVSKÉ PENZUM PRÁCE A ČASU, KTERÉ JSOU TŘEBA PŘI PRAVIDELNÉM VEDENÍ KRONIKY. AŽ SKONČÍTE, NEBUDE VÁM PSANÍ CHYBĚT? ČÍM VYPLNÍTE ČAS, KTERÝ PO UKONČENÍ KRONIKÁŘSKÉ PRAXE BUDETE MÍT?

Tato práce mi bude samozřejmě chybět. Ale na druhou stranu budu mít konečně víc času na rodinu, chalupu, kulturu, cestování a poznávání. Ráda bych se podívala do oblasti Valle di Ledro, která je tolik spjata s naším městem. Do budoucna si plánuji vytvoření rodokmenu mého rodu. A také se budu těšit na vše, co mi život přinese.

CO SE VÁM OSOBNĚ V PŘÍBRAMI LÍBÍ A NA ČEM BY SE MĚLO VÍCE „ZAPRACOVAT“?

Nejsem rodilá Příbramačka, ale toto město mám moc ráda - jsem tu padesát let. Poznala jsem tu spousty báječných a chytrých lidí a nesmírně si jich vážím. Mým vzorem a zdrojem informací pro mne byl ředitel Hornického muzea Josef Velfl a ředitelka okresního archivu Věra Smolová. Moc jim za vše děkuji. A také mám moc ráda Svatou Horu - to je poklad našeho města.

Co se mi v Příbrami nelíbí? Nevzhledná a zanedbaná místa, chybí mi i květinová výzdoba. Každý rok se jezdím potěšit pohledem na květinové náměstí v Sedlčanech, to je opravdu pastva pro oči i duši. Smutná je Pražská ulice, také některé chodníky jsou polámané a viklají se. A nakonec mě mrzí úbytek obyvatel našeho města. Když jsem začínala v roce 2001 „kronikařit“, měla Příbram 36 186 obyvatel. Ke konci minulého roku už to bylo jen 31 160 osob, počet obyvatel se každoročně snižuje.

Také mám pocit, že se lidé starají stále více jen o sebe. Možná je to vyvolané ještě historií, kdy do města přišlo mnoho obyvatel za práci - ostatně také jsem náplava - a trvá opravdu dlouho, než se přichozí a jejich potomci sžijí s novým místem a přijmou ho za své.

PROČ LIDÉ MĚSTO OPOUŠTĚJÍ?

Některí tu nenajdou zaměstnání, jiní mají pocit, že tu není nic, co by je bavilo a proč by tu měli trávit čas. Osobně s tím nesouhlasím. Příbram je příjemné město obklopené přírodou a v posledních letech se tu značně rozvinul společenský život a kultura, kterou miluji.

■ Stanislav D. Břeň

Jaké bylo v uplynulé dekádě finanční zdraví Příbrami

Kahan 6/2022 informoval o strategickém plánu rozvoje města Příbram na období 2022–2030. Součástí plánu je také analytická část, která více rozebírá současný a minulý vývoj a zasazuje jej do širšího kontextu. V tomto vydání se zaměříme na kapitulu analyzující finanční zdraví a hospodaření města za období 2010–2020 (kapitola Analýza finančního zdraví města Příbram). Strategický plán byl zpracovaný analytickou společností M. C. Triton. Redakce Kahanu provedla v textu kapitoly standardní redakční úpravy a nepublikuje všechny zařazené grafy, tabulky nebo poznámky pod čarou. Kompletní dokument, který byl zpracován v loňském roce a letos na jaře projednán zastupitelstvem, je k dispozici na webu města pribram.eu.

Příbramská radnice.

Foto: Stanislav D. Břeň

Počet obyvatel města, na kterém závisí daňové příjmy, byl stabilní. Počet obyvatel byl v roce 2019 celkem 32 503, na každého obyvatele připadá více než 16 500 Kč daňových příjmů za rok. Stabilní počet obyvatel má pozitivní dopad na prognózy výnosů daní.

Počet zaměstnanců, kteří mají na katastru Příbrami místo výkonu práce, se nepodařilo zjistit. Tento údaj má na příjmy obce ale minimální vliv a je významný spíše ze sociálního hlediska.

Počet žáků v zařízeních města, coby zřizovatele, je údaj, na kterém po novele rozpočtového určení daní od 1. 1. 2013 záleží část daňových příjmů. Ve školských zařízeních města je průměrně evidováno kolem 5000 žáků, výkyvy jsou od roku 2017 minimální. Městu bylo z roku 2012 na rok 2013 převedeno do daňových příjmů podle počtu žáků asi 35,9 mil. Kč (asi 7700 Kč na žáka), ovšem za současného zrušení dotací a příspěvků na žáka od státu i od obcí. Do roku 2017 příspěvek narůstal v řádu stovek korun na jednoho žáka, od roku 2018 nastal skokový nárůst na zhruba 13 700 Kč na žáka, na rok 2020 byl schválen příspěvek na žáka ve výši 13 626 Kč. Město Příbram tak obdrží příspěvek na provoz zřizovaných školských zařízení zhruba ve výši 68,8 mil. Kč. Školy jsou značně závislé na dotacích státu. Běžně vychází v ČR, že žák přijde veřejné finance na zhruba 50 000 Kč na rok, z toho 40 000 Kč platí stát a kolem 10 000 Kč obec spolu se školou (příjmy z družin, grantů apod.). Otázkou je zahrnutí odpisů.

OD ROKU 2015 PŘEBYTKOVÉ ROZPOČTY

Z výše uvedeného vyplývá poměrně značná vnější finanční hrozba daná způsobem dotač-

ního financování školství státem, ovšem jistá stabilita příjmů je naopak daná podmínkami vytvářenými městem. Vývoj celkové bilance ukazuje, že město ročně hospodařilo s příjmy nebo výdaji v objemu řádově od 700 do 900 mil. Kč. Za posledních šest let se příjmy vyvíjely lépe než výdaje. Rozpočty města byly od roku 2015 výsledně přebytkové. Deficity byly vytvořeny v letech 2011, 2012, 2013 a 2014. Celkově město hospodařilo rozpočtově správně.

Navzdory změně ve financování školství v roce 2005 byly celkové příjmy a výdaje progresivní se zřetelným výkyvem příjmů v roce 2008 daným již zmiňovaným vlivem zrušení hospodářské činnosti v roce 2009. V roce 2003 vznikly obce s rozšířenou přenesenou působností a v roce 2005 se změnilo financování školství. Pokles příjmů i výdajů v roce 2012 byl dále odlišen agendou vyplácení sociálních dávek na úřady práce.

Struktura příjmů města se stabilizovala především přesunem agendy vyplácení sociálních dávek na úřady práce. Vzrostl podíl daňových příjmů města na úkor dotací. Nedaňové příjmy města Příbram v průměrné výši asi 77 mil. Kč ročně pocházely především z příjmů vlastní činnosti - a to především v oblasti pronájmu majetku. Významnou položkou v rámci nedaňových příjmů jsou v posledních letech i příjmy z parkovacích automatů. Mezi další patří příjmy navázané na odpadové a vodohospodářské hospodářství. Tyto položky ovšem přinášejí i značné požadavky na výdaje města.

Daňové příjmy sice představovaly dosud zhruba 64 % příjmů a jejich váha kolísala ve vazbě na dotace. Vedle počtu obyvatel je tu také od roku 2013 nový a značný vliv počtu dětí

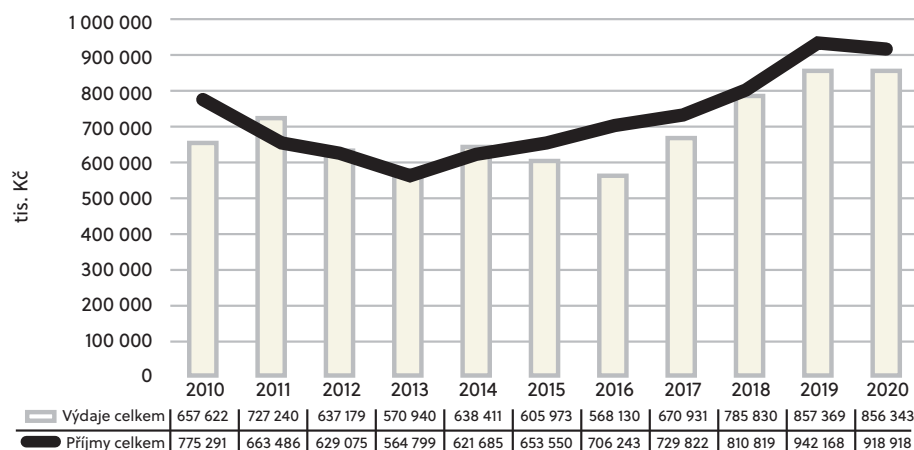
a žáků. Daňové příjmy města měly od roku 2011 opět rostoucí trend, ale v roce 2009 zaznamenaly újmu světovou finanční krizí a do roku 2012 nedosáhly původní výše roku 2008. Novela rozpočtového určení daní situaci v roce 2013 vylepšila, ale je nutné připravit město spíše na stagnaci a až snížení daňových příjmů od roku 2021 danou zejména schválením zrušení super hrubé mzdy v roce 2020 a dopady pandemie covid-19.

Vyšší vazba města na daňové příjmy našťastí po roce 2014 nepůsobila to, že by město více než dosud muselo podléhat makroekonomickému vývoji v ČR a změně počtu obyvatel. Mezi daňovými příjmy převažují ty sdílené se státním rozpočtem, tedy závislé na změnách daných Parlamentem ČR a ekonomickými trendy. Stabilitní a téměř jistá základna příjmů města Příbram je někde na úrovni 794 mil. Kč ročně (vychází se z daňových příjmů, snížených nedaňových příjmů a stagnujících běžných dotací), což je za normálních okolností naprostá většina příjmů města.

1,3 MILIARDY KORUN INVESTIC

Mimořádné příjmy - město Příbram celkem od roku 2010 do roku 2020 získalo 564,9 mil. Kč investičních dotací a 261,2 mil. Kč kapitálových příjmů. Město tedy získalo od roku 2010 do roku 2020 celkem 826,1 mil. Kč mimořádných příjmů, což je přibližně 24 900 Kč na obyvatele. Investiční aktivita města byla od roku 2010 do 2020 zaměřena na řadu akcí, předně rekonstrukci škol, rekonstrukci veřejného osvětlení, rekonstrukci místních komunikací, chodníků, realizaci parkovacích systémů a další. Město se soustředilo na obnovu

VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ

Zdroj: MFČR, M. C. TRITON

majetku a za sledované období proinvestovalo asi 1,3 miliardy Kč. Město obnovuje majetek rozumnými finančními objemy s ohledem na stav a finanční kondici.

Město za posledních 10 let investovalo 1,3 miliardy Kč, tedy celkem 39 800 Kč na každého obyvatele. Pro finance mnohých měst a obcí je však obecně riskantní strategie budování nového majetku, který vyvolává tlak na výdaje (výjimku tvoří infrastruktura typu vodovody a kanalizace, která je nezbytná), a zejména potřebu financí na jeho obnovu - odpisy. Zvýšená investiční aktivita se může někdy projevit zhoršením ekonomiky provozu, tedy zejména neúměrným růstem běžných výdajů a odpisů.

Mnohá města i obce si neuvědomují nebo nechťejí připustit, kolik prostředků je třeba vytvářet na údržbu a obnovu svého dosavadního majetku. Platí přitom, že čím více majetku město nebo obec má, tím více prostředků je třeba na jeho údržbu a obnovu (týká se infrastruktury, nemovitosti a netýká se pozemků, cenných papírů apod.). Zapomíná se často na obnovu technologických celků a místo toho, aby obce a města vytvářely odpovídající zdroje na odpisy, spravují pouze fondy na nezbytné opravy a řešení havárií. Modernizace a obnova velkých investičních celků je často v pozadí. Nejen malé obce a města však musí investovat do infrastruktury a jsou svým způsobem ve finanční pasti a často závisí na dotacích a dlužích.

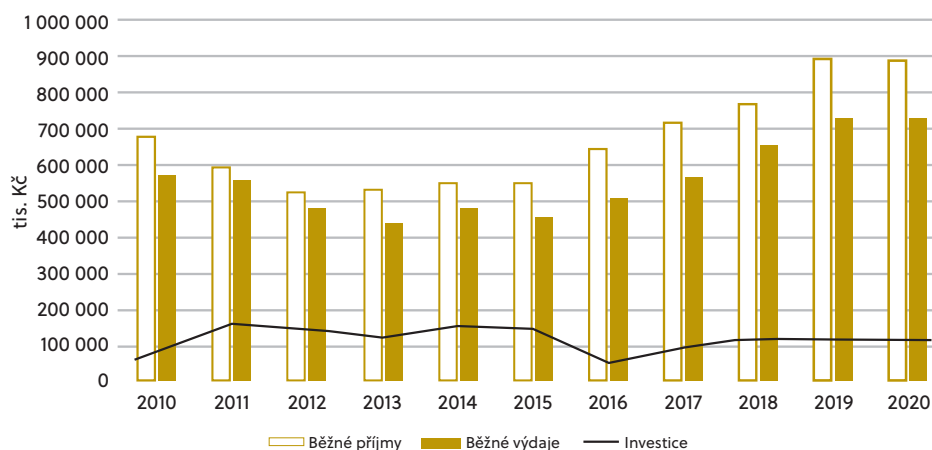
Positivum je to, že město Příbram hospodařilo od roku 2010 vždy provozně rozumně s ohledem na běžné příjmy, a především od roku 2015 výrazně a kontinuálně zlepšuje provozní hospodaření. Provozní výdaje města (běžné) kryly běžné příjmy ve všech letech sledovaného období. Město Příbram od roku 2015 zlepšilo provozní hospodaření průměrně o 69 mil. Kč. Za toto období se zvýšily běžné příjmy o asi 172 mil. Kč, zatímco běžné výdaje v průměru o 103 mil. Kč. Tím město Příbram opětovně posílilo svou finanční kondici, která již v předchozích letech byla na dobré úrovni.

Pro finance města je oslabující každá situace, při které se běžné příjmy vyvíjely hůře než běžné výdaje za předpokladu, že tato situace přetrvávala. Z grafu je patrné, že toto riziko se Příbrami netýká. Pakliže se snížily běžné příjmy města, tak se rovněž snižovaly i běžné výdaje, v některých letech dokonce dvojnásobně. Pouze v letech 2011, 2014 a 2018 roční změny běžných výdajů převýšily roční změny běžných příjmů.

V roce 2005 stát změnil financování školství, proto zde klesly transfery veřejnoprávním subjektům. A v roce 2012 se přesunuly sociální transfery na úřady práce. Riziko růstu běžných výdajů je u Příbrami především na straně neinvestičních nákupů a transferů (téměř zdvojnásobení za sledované období), mírněji na straně platů (kontinuální mírný růst).

Klíčovým údajem pro sledování finančního zdraví obce nebo města je za normálních okolností ukazatel provozního salda hospodaření, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy obce jsou označovány všechny příjmy vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku obce) a investičních dotací.

VÝVOJ BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ, VÝDAJŮ A INVESTIC

Zdroj: MFČR, M. C. TRITON

Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu obce, včetně obnovy majetku (neinvestiční). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance (bez úvěrů), které obci ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí obnovu majetku obce, na splátky dluhů či na úspory a tvorbu rezerv. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ obce, a tedy ročně generovaný potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku obce (města), splácení dluhů, na tvorbu finančních rezerv apod.

EXCELENTNÍ FINANČNÍ KONDICE

Provozní saldo města bylo v roce 2019 nejlepší, jakého kdy město dosáhlo. Město docílilo v roce 2019 provozního salda 166,4 mil. Kč, tedy zhruba 18 % běžných příjmů (průměr v ČR je asi 24 % - tento údaj je ale de facto zkršen menšími obcemi, pro města obdobné velikosti je 18 % výborným výsledkem). Město Příbram od roku 2011 zvětšilo téměř pětinašobně svou finanční kondici v podobě provozního salda. Tento výsledek posouvá město Příbram do kategorie excelentních měst ČR, co se finanční kondice týče. Provozní saldo slouží k tvorbě rezerv, splácí se z něho dluhy a vytváří zdroje na investice a budoucí opravy. Příbram potřebuje ročně minimálně 58 mil. Kč na obnovu svého majetku, tedy na opravy a investice.

Majetek Příbrami, přesněji jen stavby, lze hrubě odhadovat na 2-2,2 miliardy Kč (záleží, jak jsou zohledněna data rozvahy versus realita). Velmi orientačně potřebuje město na odpisy majetku celkem alespoň 50-60 mil. Kč ročně pouze na stavby. V případě obnovovacího intervalu asi 50 let (2-3 % výše majetku). V současnosti město Příbram odepisuje majetek „vzorně“.

Město Příbram finanční rezervy dlouhodobě udržuje tak, aby zvládalo řízení cash flow. Ke konci roku 2020 byla na základních běžných účtech a fondech města (krátkodobý finanční majetek) rezerva přibližně 422 mil. Kč.

Finančním potenciálem města lze velmi hrubě a orientačně vnímat hodnoty zůstatku na účtech k počátku roku a další likvidní finanční aktiva, jako likvidní cenné papíry, zůstatky fondů spolu s provozním saldem po odpočtu splá-

tek dluhů. Je to zjednodušeně řečeno určitá „finanční akceschopnost“ města bez využití případných nových dluhů. Z tohoto hlediska Příbram disponuje naprosto skvělým finančním potenciálem. V posledních deseti letech se okamžitý finanční potenciál pohyboval kolem 40 mil. Kč ročně v disponibilních prostředcích, v posledních letech došlo ke skokovému nárůstu bankovních zůstatků.

Město Příbram v současnosti nemá žádné dlouhodobé dluhy. V roce 2019 došlo ke splacení jediného dlouhodobého úvěru.

Dlouhodobé pohledávky představují zanedbatelnou částku, a nehrají proto dosud roli ve finančním plánování města, ale je třeba sledovat úroveň placení nájmů, protože pokud se zhorší ekonomická situace obyvatel vlivem politiky státu, mohlo by se zvýšit riziko výskytu neplatičů. Dlouhodobé pohledávky se ve sledovaném období 2010-2020 kontinuálně snižovaly od asi 6 mil. Kč po 800 000 Kč v roce 2020.

Finanční zdraví města je na velmi dobré až výborné úrovni. Stav financí města se ukázal být velmi dobrý a finanční kondice města výbornou. Silnými stránkami financí je především výborné provozní saldo a výtečný trend financí města, který se projevilo docílením 5x lepšího provozního salda v roce 2019, než jaké bylo v roce 2011, a neexistencí dluhu. Město Příbram se dostalo do situace, kdy je schopné generovat finance na opravy svého majetku a hospodařit s přebytkem. Rizika jsou dané tlaky

na růst běžných výdajů města. Existuje značná vnější hrozba stagnace daňových příjmů po roce 2021 a růst cen nákupů spolu s tlakem na růst dotací města třetím stranám.

Výňatek z dokumentu „Strategický plán rozvoje města Příbram 2022-2030“. Článek o hospodaření v roce 2021 vyšel v Kahanu 6/2022 a je k dispozici na uvedeném QR kódu nebo na kahan.pribram.eu.

Granit ukazuje svou letní tvář

Uvnitř je chata „zdravá“, nyní se příspěvková organizace věnuje zkrášlení zevnějšku a zkvalitňování služeb. Rezervační formulář je online na stránkách chatagranit.cz.

Chatu Granit vlastní město Příbram a po celkové vnitřní rekonstrukci ji provozují SZM Příbram. Foto: SZM

Návštěvnost městské chaty Granit v zimních měsících byla pro další rozvoj chaty klíčovou. „Máme první čísla, statistiky, recenze a mnoho poznatků od návštěvníků. S tím hodláme nyní nadále pracovat a určovat další stupeň a směr rozvoje chaty,“ řekl Jan Slaba, ředitel Sportovních zařízení města Příbram, která chatu provozují. Jako „novoroční“ přání byla návštěvníky chaty mnohokrát skloňována společenská místnost v suterénu, respektive její obnova. Dalším častěji zmiňovaným prvkem bylo zábradlí na schodišti v chatě. Obě přání byla vyslyšena.

Již zmíněná společenská místnost v suterénu sloužila v minulosti jako další místo pro společné setkávání. V případě plného obsazení ubytovacích kapacit různými skupinami návštěvníků poskytuje určité výhody, a především možnosti dosáhnout „symbiózy“ s dalšími

návštěvníky při trávení volného času na Granitu. V novém pojetí by se mohlo toto místo stát střediskem pro firemní večírky, rodinné oslavy či místem pro plánované kreativní pobyty.

Zároveň ale zkušenosti ukázaly také druhou stranu mince, a to je poptávka po uskladnění kočárků a jízdních kol v letních měsících, pro které však žádný volný prostor již nezbýval. „Kočárkárna byla přes zimu provizorně zřízena právě ve společenské místnosti, která také současně sloužila jako sklad materiálu na jarní opravy. Teď zkusíme variantu spojení kočárkárny a úschovny kol s lyžárnou. Zatím se to povedlo pěkně skloubit, snad to tak bude fungovat nadále,“ vysvětlil Jan Slaba. I hosté tuto skutečnost přijímají jako přijatelnou a zpřístupnění společenské místnosti v suterénu kvitují. V rámci celkového konceptu další renovace probíhá

Příjemné překvapení

V květnu skupina seniorů z příbramského Senior Pointu navštívila Šumavu. Senioři se nejprve ubytovali na chatě Granit v Zadově a poté vyrazili na vycházku do okolí a večer si zpřijemnilo opékáním buřtů před chatou. Příští den byl věnován výletu na hrad Kašperk a dále podnikli výstup na Javorník. S výletem byli senioři velmi spokojeni, zejména chata Granit pro ně byla velkým a příjemným překvapením.

■ Věra Černá
Senior Point Příbram

za pomoci barev a laků oživování vstupního zápraží, okenic, obložení i zábradlí na verandě. Dalším významným prvkem, který jistě dotvoří příjemný pocit z pobytu, je nový plot, jež bude postaven v původním stylu tak, aby na místo zapadl a byl zachován stávající ráz krajiny. Podle ředitele SZM by se další rozvoj v rámci vývoje chaty Granit měl uskutečňovat i nadále hlavně s respektem k přírodě: „Šumava je chrám a my se snažíme jen přispět k její dokonalosti.“

I přes různé údržbové práce, které jsou v současné době na chatě realizovány, je stále možné se ubytovat s veskerým komfortem. Rezervační systém je zájemcům k dispozici na webu chatagranit.cz a v případě jakýchkoli dotazů je možné kontaktovat manažera chaty i telefonicky (601 390 678).

■ Miroslava Poláková
SZM Příbram

Turisté a cyklisté mají letní turistickou linku

Stejně jako v loňském roce vyjždí i letos přes letní sezonu o víkendech a svátcích turistický autobus, který turisty a cyklisty dopraví z Příbrami na okraj Brd.

Letní turistický autobus. Foto: Jaroslav Hořmunt

Turistická linka MHD 5B poprvé na svoji trasu vyrazila v sobotu 18. června a svým účelům bude sloužit o víkendech a svátcích až do 11. září. „V loňském roce se tato turistická linka osvědčila. Věřím, že i letos ji budou turisté a cyklisté využívat nejen k přepravě mezi příbramskými památkami, ale také při cestě za výlety do Brd,“ podotkl starosta Jan Konvalinka. Oproti loňskému roku došlo v jízdním řádu ke změně – obsluhován bude také Lazec, kam vloni autobus nezajížděl vlivem výstavby kanalizace.

Cestující mohou využívat po celou sezonu čtyři dopolední a čtyři odpolední spoje s tím, že

jízdné je nastaveno podle platného tarifu MHD Příbram. Transport jízdních kol, kterých je možné převézt najednou deset, není zpoplatněn. Spoj vyjždí vždy ze Svaté Hory, projíždí město a pokračuje do Orlova. Časy odjezdů ze Svaté Hory jsou následující: 8.05, 9.05, 10.05, 11.05 a odpoledne 15.00, 16.00, 17.00, 18.00.

■ sdb

Milostivé léto II: poslední šance na oddlužení

Vláda rozhodla o pokračování oddlužovací akce – Milostivé léto II. Dlužníci v exekuci dostanou poslední šanci, jak splatit svůj dluh za výhodných podmínek. Minulé Milostivé léto pomohlo z bezvýhodné situace desetitisícům lidí.

Milostivé léto II začíná 1. září. Foto: Unsplash

Díky Milostivému létu II budou mít dlužníci možnost splatit pouze svůj původní dluh a jednorázový poplatek exekutorovi. Další poplatky, úroky a penále, které mnohdy mnohonásobně převyšují výši původního dluhu, jim budou odpuštěny. Milostivé léto II bude trvat tři měsíce a začne 1. září 2022.

Akce se týká např. dluhů vůči dopravním podnikům, nemocnicím, poskytovatelům energií ve vlastnictví státu, nezaplacených poplatků

České televizi, Českému rozhlasu a také vůči zdravotním pojišťovnám. Dluhy u těchto organizací narostly často kvůli úrokům, penále a dalšímu příslušenství do nesplacitelných výšin. Příkladem mohou být dluhy za městské nájemní bydlení, které se vlivem ročního úroku z prodlení ve výši 90 % vyšplhaly z deseti tisíc až ke stotisícům korun, nebo dluhy za jízdu načerno, u kterých zmíněné příslušenství udělalo z tisícikorunového dluhu dvacetinásobek.

Nejedná se o dluhovou amnestii či popření pravidla, že dluhy se mají platit. Věřitelům se jednorázově vrátily celé dlužné jistiny, dlužníci se zbavili desítek tisíc exekucí u dluhů vůči státu a stát vrátil dlužníky do standardních socioekonomických vztahů. Stát ušetří na sociálních dávkách, získá na odvodech těch, kteří už nebudou pracovat v „šedé zóně“. V ORP Příbram je podle České exekutorské komory (data ke konci roku 2021) bezmála 5,47 % osob v exekuci. To je celkem 6281 dlužníků s celkovým počtem 39 455 nařízených exekucí. Jeden příbramský dlužník má průměrně šest exekucí. Člověk v tísní pomáhá zadluženým lidem v Příbrami

od roku 2020, kancelář se nachází na nám. T. G. Masaryka v pasáži Horymír (3. patro). „Pokud máte dluhy nebo vám hrozí exekuce, neváhejte se na nás s důvěrou obrátit. Pomůžeme vám zmapovat všechny vaše dluhy a mimo jiné také ověříme, zda lze váš dluh splatit v rámci Milostivého léta II,“ sdělila koordinátorka a metodička dluhového poradenství Helena Šebková. Projekt odborného sociálního poradenství se zaměřením na dluhovou problematiku Člověka v tísní finančně podpořilo město Příbram.

Kontaktní osoby Člověka v tísní pro Příbram: Helena Šebková (helena.sebkova@clovekvtsni.cz, 778 473 013) a Michael Chmiel (michael.chmiel@clovekvtsni.cz, 778 520 785). Podrobnosti o Milostivém létu II najdete na webu milostiveleto.cz.

■ **Kateřina Volfová**
Člověk v tísní

inzerce

NOVÁ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOST V PŘÍBRAMI

JSTE TECHNICKY ZAMĚŘENÍ?

VOLNÉ POZICE:

- CAD Konstruktér
- CNC frézař
- CNC soustružník
- PLC programátor
- Elektronik

kontaktujte nás...

✉ info@etstech.cz ☎ +420 607 107 850 🌐 www.etstech.cz

📍 etstechnologyse 📱 ETS Technology SE

Vítězným návrhem je Revitalizace lesíku pod Čertovým pahorkem

Ve čtvrtém ročníku participativního rozpočtu v Příbrami uspěly čtyři projekty. Lidé mohli rozhodnout, na které nápady rozdělí dva miliony korun. Vítězem se stal návrh Revitalizace lesíku pod Čertovým pahorkem

Lidé rozhodli, že bude zveleben lesík v lokalitě Čertův pahorek.

Foto: Participativní rozpočet 2022

Lidé v rámci participativního rozpočtu pod názvem Společně pro Příbram podali 18 návrhů na zvelebení města. Posouzením proveditelnosti prošlo devět z nich, které se ucházely o hlasy veřejnosti. Hlasování probíhalo od 1. do 17. června na webu spolecne.pribram.eu.

Zapojilo se do něj 1171 hlasujících, kteří rozdělili 3425 hlasů. Projekt Revitalizace lesíku pod Čertovým pahorkem (rozpočet 1 000 000 korun) získal 427 hlasů. Uspěly také náměty nazvané Růžová zahrada na Hořejší Oboře (rozpočet 300 000 korun), Odstraňme skládku z cesty do školy (rozpočet 200 000 korun) a SportCity Příbram (rozpočet 650 000 korun).

Hlasující mohli přidělit celkově tři kladné a jeden minusový hlas. Radnice má zájem realizovat návrhy, které získaly největší podporu veřejnosti. Z tohoto důvodu rada města navýšila původní rozpočet projektu ve výši dvou milionů o 150 000 korun. „Cílem participativního rozpočtu je zapojit občany více do rozhodování o tom, co se bude ve městě dít. A obyvatelé Příbrami to vítají, o čemž svědčí skutečnost, že ani ve čtvrtém ročníku participativního rozpočtu nebyla o dobré nápady nouze,“ komentoval výsledky starosta Jan Konvalinka.

V minulých ročnících uspělo osm projektů. V roce 2018 si lidé vybrali cyklistickou koncepci

města Příbram, renovaci laviček na Svaté Hoře a bezpečný příchod přes Kaňku na Padák. V roce 2019 zvítězily cyklistický trail Drkoláč, rekultivace Svatohorské aleje a projekt nazvaný Luční kvítí nad Haldou. V roce 2020 největší přízeň získaly projekt Park pod Svatou Horou a Oddychová zóna Nová Hospoda.

Od prvního ročníku probíhá participativní rozpočtování v Příbrami za pomoci metody Demokracie 21, se kterou přišel matematik Karel Janeček. Takzvaná Janečkova metoda umožňuje použít více hlasů včetně hlasů minusových. Podle jeho tvůrce by tento systém měl díky širší paletě možností zajistit hlasujícím lepší vyjádření svých preferencí. Hlasování se více blíží kompromisu či konsensu a podle Karla Janečka tak může podpořit spokojenost více hlasujících s vítězným výsledkem volby. Negativní hlas by měl eliminovat extrémní možnosti volby. Dlouhodobou ambicí Karla Janečka je využívat tento systém i v rámci voleb, kdy občané vybírají své zákonné zástupce.

■ **Zuzana Kučerová**
Městský úřad Příbram

Nemocnice hostila seminář pro pediatry

V příbramské nemocnici se uskutečnila vzdělávací akce pro pediatry, témata se točila především kolem dětské chirurgie.

Podbrdských pediatrických dnů se účastnily desítky lékařů a lékařek.

Foto: ONP

V přednáškovém sále příbramské nemocnice se 2. června uskutečnilo setkání pediatriků s oficiálním názvem Podbrdské pediatrické dny. To si klade za cíl seznámit zdravotníky s novinkami v rámci pediatrické péče a představení zajímavých případů a kazuistik. Nosným tématem letošního setkání byla dětská chirurgie, a to díky účasti lékařů z oddělení dětské chirurgie FN Motol.

Kromě obecnějších témat, jako jsou předoperační vyšetření, výživa nebo péče o stomie se probíraly dnešní možnosti léčby deformit hrudníku dětských pacientů, kazuistika případu, kdy dětský pacient spolkl baterii, nebo problematika předkožky a nesestoupných varlat. V odpolední části pak vystoupili lékaři z dalších pracovišť se svými zajímavými případy a postřehy z praxe.

■ **Martin Janota**
Oblastní nemocnice Příbram

V kouřovém stanu děti zachraňovaly plyšové medvídky

Hasiči, policisté, vojáci, záchranáři, celníci, kynologové, vězeňská služba a řada dalších v pátek 10. června představili svoji práci ve prospěch veřejnosti při Dni bezpečné Příbrami. Akce se s ohledem na předchozí covidové roky mohla konat až po čtyřech letech.

Ukázka záchranářské práce hasičů.

Foto: Eva Švehlová

Statické i dynamické ukázky práce jednotlivých složek si v průběhu Dne bezpečné Příbrami užilo zhruba kolem dvou tisíc návštěvníků všech věkových kategorií. „Mezi dětmi byl jed-

noznačně největší zájem o kouřový stan, ve kterém měly za úkol zachraňovat plyšové medvídky. Tento stan simuluje práci hasičů v zakouřeném prostředí. Plno bylo po celý den

také na člunech Policie ČR a Sboru dobrovolných hasičů, které brázdily hladinu rybníka,“ uvedla příbramská manažerka prevence kriminality Lucie Máchová. V letošním roce byl poprvé k dispozici i otočný simulátor nárazu a prezentován byl také projekt POKOS – příprava občanů k obraně státu. „Nechyběly ukázky záchrany osob a první pomoci, vyprošťování z havarovaného vozidla nebo hašení požáru,“ dodala Lucie Máchová.

Práce v oblasti prevence kriminality je pro město důležitá a jedním z dílků je i Den bezpečné Příbrami. „Veřejnost má tímto způsobem možnost přiblížit si činnost jednotlivých složek a mnohdy si alespoň v omezeném rozsahu jejich práci vyzkoušet. Díky patří všem, kteří se na organizaci takto rozsáhlé akce podíleli, a samozřejmě také návštěvníkům. Další Den bezpečné Příbrami plánujeme uspořádat v roce 2024,“ informovala místostarostka Zorka Brožíková.

■ Eva Švehlová

Městský úřad Příbram

Slunce na cestách

V pátek 3. června v ranních hodinách se u základní školy v Bohutíně uskutečnila dopravně-bezpečnostní akce s názvem Slunce na cestách. Děti ze třetí třídy se podílely na hodnocení kontrolovaných motoristů.

Tento řidič dostal od dětí smející se sluníčko, čtyři motoristé obdrželi mračouna.

Foto: Policie ČR Příbram

Bohutínští žáci rozdávali řidičům vlastnoručně namalovaná zamračená nebo usměvavá sluníčka. Čtyři motoristé obdrželi zamračený obrázek, dva z nich neměli doklad o pojištění auta, jeden řidič neměl vůbec sjednané pojištění a jeden šofér nebyl připoután.

Každý řidič motorového vozidla je povinen mít u sebe předepsané doklady, a to platný řidičský průkaz, malý technický průkaz od vozu, doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem automobilu a osoby nad 65 let věku doklad o zdravotní způsobilosti.

Při silniční kontrole hlídka ověřuje také technický stav auta a může kontrolovat povinnou výbavu. Dále policisté provádějí dechovou zkoušku na zjištění alkoholu. Pokud je její výsledek pozitivní, po pěti minutách je opakována, jde o zajištění objektivnosti měření.

■ Monika Schindlová
Policie ČR Příbram

Adaptační skupiny pro ukrajinské děti skončí po prázdninách

Město Příbram bylo úspěšné a získalo dotaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 7,32 milionu korun. Peníze jsou určeny pro rozvoj adaptačních skupin pro děti a žáky z Ukrajiny.

Ministerstvo mládeže, školství a tělovýchovy vyhlásilo 11. dubna 2022 výzvu na projekt „Adaptační skupiny pro děti cizince migrující z Ukrajiny“ o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu ČR, do níž se město Příbram přihlásilo hned následující den, a to s požadavkem na částku 7,32 milionu korun. Již 17. května jsme obdrželi Rozhodnutí o poskytnutí požadované výše finančních prostředků, jejichž přijetí schválila rada města dne 30. května.

Dotace je určena na podporu volnočasových aktivit dětí cizinců migrujících z Ukrajiny, které pobývají v ČR a jsou zařazeny v adaptačních skupinách, a to na období od 11. dubna 2022 do 31. srpna 2022.

Město Příbram má v současné době zřízeny celkem čtyři adaptační skupiny. Do jedné, v níž jsou zapsané děti ve věku 3–6 let, dochází denně v průměru 13 dětí a v adaptačních

skupinách určených pro děti ve věku 6–15 let je průměrná docházka 30 dětí.

V letních měsících pak očekáváme zvýšený požadavek na umístění dětí uprchlíků z Ukrajiny do adaptačních skupin. A to těch, které jsou v současné době zapsány jako kmenoví žáci/děti v základních/mateřských školách (základní školy v Příbrami zapsaly celkem 128 žáků, v mateřských školách jsou zapsány nižší desítky dětí), nebo těch, které absolvují online ukrajinskou výuku z místa pobytu v ČR. Tím pravděpodobně vznikne potřeba zřízení dalších adaptačních skupin.

Cílem aktivit v těchto skupinách je především podpořit rozvoj jazykových dovedností, zejména řečových v českém jazyce, adaptaci, socializaci, duševní pohodu a duševní zdraví těchto dětí a snižování negativních dopadů spojených s válečným konfliktem.

Město Příbram jako příjemce dotace musí uskutečnit z počtu jednotek uvedených v rozhodnutí o poskytnutí dotace minimálně 25 % aktivit, což bylo předpokládáno již při předkládání žádosti o dotaci. Za nerealizované aktivity budou finanční prostředky odvedeny zpět do státního rozpočtu.

Počínaje 1. zářím již děti cizinců migrujících z Ukrajiny musí začít plnit povinnou školní docházku, proto je určeno ukončení činnosti adaptačních skupin na poslední prázdninový den.

■ **Zorka Brožíková**
místostarostka města Příbram

Pařížská ambasáda vystaví i dílo příbramské žákyně

Základní škola Příbram VII, 28. října, se zapojila do výtvarné soutěže Světové dědictví UNESCO – Praha, Český Krumlov a Telč. Práce jedné z žákyní postoupila do užšího výběru.

Obrázek Veroniky Novákové putuje do Paříže.

Foto: ZŠ 28. října

Během května se žáci naší školy zúčastnili dětské výtvarné soutěže nazvané Světové dědictví UNESCO – Praha, Český Krumlov a Telč. Pořádá ji Česká komise pro UNESCO. Kromě vítězů ve třech věkových kategoriích bylo z úctyhodných 300 výtvarných prací vybráno a oceněno dalších třicet mladých umělců, jejichž díla budou součástí připravované výstavy pod záštitou Velvyslanectví ČR v Paříži.

Žákyně Veronika Nováková ze třídy 5. A postoupila do úzkého výběru výtvarných prací. Ty budou v druhé polovině roku představeny na výstavě připravované pařížskou ambasádou a zahraničním zastoupením CzechTourism ve Francii. Výstava má připomínat letošní 30. výročí od zapsání historických center měst Praha, Český Krumlov a Telč do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

■ **Alena Smotlachová**
ZŠ 28. října

Úspěch v celorepublikové konkurenci

S ročním odkladem způsobeným koronavirovou pandemií se na jaře uskutečnila čtyřkolová soutěž žáků základních uměleckých škol České republiky. Naše město v ní skvěle reprezentovali žáci a žákyně ZUŠ Příbram I, nám. T. G. Masaryka 155.

Vítězky Lucie Chvalníková a Eliška Kopecká se svými učitelkami Eliškou Baťovou a Alžbětou Šubrtovou.

Foto: ZUŠ

Naše škola se soutěžního klání účastnila v kategoriích sólového a komorního zpěvu a hry na dechové nástroje. Školními a okresními školy prošlo celkem osm zpěvaček pod vedením učitelky Jaroslavy Kunické Halamové

a jedenáct hráčů a hráček na dechové nástroje ze tříd Elišky Baťové, Alžběty Šubrtové a Pavla Chaloupky. Skvělá vystoupení podpořená obětavou prací klavírních doprovazečů přinesla šest postupů do krajského kola jak v pěveckých, tak v instrumentálních kategoriích. V krajském kole se pak výborně umístilo pěvecké trio, které ve složení Johanka Trokšiarová, Marie Šmolíková a Libuše Fořtová obsadilo druhé místo. Ještě větších úspěchů dosáhly flétnistky, když se celkem pěti z nich podařilo v krajském kole získat první místo (Kamila Charyparová, Marie Krejzová, Lucie Chvalníková, Eliška Kopecká a Magda Slepíčková). Lucie Chvalníková ze třídy Alžběty Šubrtové dosáhla dokonce na titul absolutní vítězky (stejně jako v kole okresním) a učitelka Tetiana Tishchenko získala zvláštní ocenění poroty za vynikající klavírní doprovod.

Díky vysokému bodovému hodnocení se dvěma z našich flétnistek podařilo postoupit do závěrečného ústředního kola (Lucie Chvalníková, Eliška Kopecká). Toto kolo se konalo 20. května v ZUŠ Jana Hanuše v Praze a bylo

plně vynikajících vystoupení flétnistů a flétnistek z celé republiky. V silné konkurenci se zde oběma našim žákyním podařilo obdržet první místo. Eliška Kopecká ze třídy Elišky Baťové získala navíc zvláštní cenu poroty za stylovou interpretaci barokní skladby a reprezentovala Příbram na závěrečném koncertě vítězů.

Tyto úspěchy by nebyly možné bez velkého zápalu, nadšení i úsilí žáků i jejich pedagogů jak v letošním roce, tak v době distanční výuky, jež přinesla do přípravy mladých hudebníků kromě řady překážek také mnoho nových a důležitých impulzů a inspirace. S vděčností a uznáním všem, kteří se soutěže zúčastnili, si můžeme jen přát, aby radost z hudby byla i nadále motivací k vynikajícím výkonům a silným hudebním prožitkům.

■ **Eliška Baťová**
ZUŠ Příbram I

inzerce

VAN LEEUWEN

Van Leeuwen Production Czech Republic s.r.o.,
mezinárodní distributor a zpracovatel ocelových a nerezových komponent,
PŘIJME DO SVÉ POBOČKY V DOBŘIŠI NOVÉ KOLEGY NA POZICE

- **OPERÁTOR CNC STROJŮ
A LASERU**
- **TECHNOLOG VÝROBY**
- **OPERATIVNÍ NÁKUPČÍ**
- **OBCHODNÍK JUNIOR**

- NABÍZÍME**
- Motivační finanční ohodnocení
- Náborový příspěvek 20.000 Kč
- 5 týdnů dovolené
- Profesní vzdělávání
- Stravování na pracovišti nebo stravenky
- Výbornou dostupnost MHD
- Přátelský kolektiv a rodinné prostředí
- Nástup možný ihned nebo dle dohody

KONTAKT: Lucie Sztachová, email: lucie.sztachova@vanleeuwen.cz, tel. 318 533 420, 421
Veškeré volné pozice najdete na www.jobs.cz
Van Leeuwen Production Czech Republic s.r.o., Průmyslová 1666, 263 01 Dobříš

www.vanleeuwen.cz

Aktivity pro pěší i cyklisty

Město Příbram se v letošním roce připojilo ke dvěma celostátním akcím – 10 000 kroků a Do práce na kole. Vyhlášení výsledků prvně jmenované aktivity proběhlo při cykloodpoledni s názvem Šlápni do toho.

Ze slavnostního vyhlášení během cykloodpoledne u Junioru.

Foto: Eva Švehlová

Do dubnové výzvy 10 000 kroků se v Příbrami registrovalo 76 jednotlivců a osm týmů. Mezi městy skončila Příbram na dvacátém místě z 91

přihlášených. „Při akci Šlápni do toho jsem měl opět tu čest předat ceny nejlepším účastníkům výzvy 10 000 kroků. Mezi oceněnými byla řada

těch, se kterými jsme se setkali již v loňském roce při podzimní výzvě,“ řekl 1. místostarosta Martin Buršík.

Vyhlášení výsledků proběhlo v rámci cykloodpoledne Šlápni do toho. Při akci si mohli zájemci vyzkoušet elektrokola, koloběžky, nechat si seřídit svá kola nebo si nechat poradit s výběrem správného kola či koloběžky.

Druhou výzvou, která probíhala v květnu, je akce Do práce na kole. „Cyklistika je v našem městě stále oblíbenější. Pro cyklisty se snažíme hledat dopravní řešení pro nejlepší, a především nejbezpečnější cestu městem a zároveň je naším cílem rozšířit další cyklostezky směrem z města do Brd,“ dodal místostarosta.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Dárek na Den dětí: Největší dash parkourové hřiště v republice

Ve středu 1. června se v areálu Nový rybník konal Dětský den, během kterého proběhlo za účasti profesionálních parkouristů pod vedením Jakuba Dohnala z akademie ArtMoving také slavnostní otevření nového parkourového hřiště.

Stavba největšího tzv. dash parkourového hřiště v republice za 2,4 milionu korun včetně DPH trvala deset dní. Zástupce zhotovitelské firmy Onyx wood František Bican představil kromě použitých materiálů a celého projektu také design hřiště, který je v České republice k vidění pouze na pražském Zličíně. Dash je způsob parkourového pohybu po překážkách za pomoci rukou, tzv. dash hřiště pak více kopíruje městský styl parkouru.

Celý den bylo pěkné počasí, a tak se akce těšila hojně účasti. Moderování a zahájení se ujal parkourista Jakub Dohnal, který se na české parkourové scéně pohybuje 16 let a je jedním z prvních v Česku, kdo se parkouru začal věnovat. Nechyběla slova díky starosty Příbrami Jana Konvalinky a radní Renáty Vesecké, kteří skokem přes překážku zahájili program Dětského dne na hřišti. Následovaly exhibiční skoky profesionálů a workshopy s dětmi, jejichž smyslem bylo děti naučit základy skákání. Na závěr programu se uskutečnila autogramiáda.

Hřiště je určeno dětem, teenagerům i dospělým. Před vstupem na sportoviště je každý návštěvník povinen seznámit se s provozním řádem a dodržovat bezpečnostní pokyny. Dash parkour byl vyvinut ve spolupráci s finskými parkourovými profesionály tak, aby uspokojil nejen parkourové začátečníky, ale i profesio-

Parkourové hřiště bylo otevřeno na Den dětí a zájem byl velký.

Foto: SZM Příbram

nály. Součástí hřiště je měkčená dopadová plocha Softnyx, která zajišťuje potřebný komfort s důrazem na bezpečnost.

V rámci Dětského dne byl na Nováku připraven také další program. Od 14.00 vystoupili na podiu Sezam bistra mladí hudebníci ze ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram, nechyběly kreativní dílničky a minidisco, děti se mohly svést na koni, vyzkoušet si některou z atrakcí Tondy

Obala od Eko-komu nebo navštívit mobilní planetárium. Ve spolupráci s Ochranou fauny ČR byl připraven také program v minizoo.

■ **Miroslava Poláková**
Sportovní zařízení města Příbram

Vítězná trofej z McDonald's Cupu putuje do ZŠ Březové Hory

Ve středu 1. června se na teplických Stínadlech uskutečnilo finále zápasů 23. ročníku školního fotbalového turnaje McDonald's Cup. První místo v kategorii A vybojoval tým žáků ze ZŠ Březové Hory. Během své cesty k vítězství museli hráči a hráčky porazit 18 týmů.

Pohár nad hlavami vítězů z Březových Hor.

Foto: Barbora Verešová

Fotbalisté ZŠ Březové Hory získali výhru v kategorii A, což je kategorie pro žáky prvních až třetích tříd prvního stupně základních škol. Konkurence a zájem o účast v soutěži byla i v tomto roce veliká. Letos si ho nenechalo ujít na 32 000 žáků z celé České republiky. Rozložení do dvou věkových skupin bylo vyrovnané

a v každé skupině soutěžilo na 16 000 dětí. Ve finále Březohorští porazili ZŠ a MŠ 17. listopadu z Mladé Boleslavi a zápas vyhráli 8:1. „Jsem rád, že jsme si mohli turnaj zahrát. Byla to výzva, ale i zábava. To, že jsme vybojovali první místo, a ještě se náš zápas vysílal v televizi, jsem ani nečekal, ale už teď se strašně těším na ceny, které jsme

vyhráli,“ řekl Valéry Koffi. Největší odměnou je návštěva utkání Ligy národů UEFA mezi Českou republikou a Portugalskem, které se uskuteční 24. září. Díky prvenství v turnaji si také užijí ukázkový trénink pod vedením mládežnických reprezentačních trenérů a prohlédnou si Síň slávy českého fotbalu.

„Jsem rád, že se naši žáci zapojili do McDonald's Cupu. Je to skvělá příležitost, jak děti pro něco nadchnout, o to víc, když se jedná o sport. Napjatě jsme sledovali jejich postup celou soutěží a když jsem se dozvěděl, že postupují až do celostátního finále, měl jsem z toho neskutečnou radost,“ řekl učitel vítězného školního týmu Jaroslav Brunclík. A dodal: „Je skvělé vidět, jak děti sport baví, jak na sobě pracují a jak spolupracují, jdou společně za svým cílem a vše spolu prožívají. Titul si naši žáci určitě zasloužili, protože tvrdě trénovali a teď si mohou vychutnat zaslouženou odměnu, moc jim to přeji a jsem na ně pyšný.“

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Půlmaraton přivítal přes 400 sportovců

Půlmaraton je jedním z nejdelších závodů Brdského běžeckého poháru. Ten v létě pokračuje několika dalšími štacemi, například v Lochovicích, Žebráku nebo v Rožmitále pod Třemšínem.

Hromadný start Příbramského půlmaratonu na Novém rybníku.

Foto: BBP

Příbramský půlmaraton 2022, který se běžel 11. června, jako by v několika aspektech kopíroval loňský ročník. Předně se organizátorům

podarilo přilákat shodně více než 400 běžců – od dětských nadšenců, pro které byly zdarma připravené kratší závody, až po dospěláky a týmové štafety, na které čekalo 21 098 metrů.

„Těší nás, že jsme po covidové pauze rozhýbali ještě víc dětí než loni. A zároveň vidíme, že půlmaraton funguje jako magnet, který do Příbrami přilákal návštěvníky z Berouna, Prahy, Blatné, Plzně a prakticky ze všech okolních příbramských obcí,“ řekl za pořadající Tri Klub Příbram Aleš Barášek.

Vlivem rekonstruované Milínské ulice se běžecký den opět přesunul do areálu Nový rybník jako v roce 2021. „To, co jsme původně brali jenom jako dočasný azyl, se nakonec ukazuje jako skvělé místo pro konání takto velké sportovní akce. Půlmaraton 2023 proto zřejmě bude startovat znovu na Nováku,“ uvedl Petr Švarc, další spolupředatel.

A třetí věc, která byla letos jako přes kopírák, je výsledková listina. Sedmý ročník prestižního závodu kolem Nováku a Fialáku ovládl opět Zdeněk Zeman z Blatné. Více než 21 km zvládl

Brdský běžecký pohár – léto 2022

3. 7. Lochovice - Plešivec (5,5 km)
14. 8. Žebrácká 25 (25 km)
20. 8. Běh krajem J. J. Ryby (9 km)
28. 8. Karlštejská 9 (9 km)

uběhnout za 1.19, tedy průměrným tempem pod čtyři minuty na kilometr. „Příbramský půlmaraton je specifický především přátelskou atmosférou a skvělou organizací,“ pochvaloval si Zdeněk Zeman po závodě. Postaví se na start znovu v příštím roce? „Pokud to okolnosti umožní, tak bych se určitě rád zúčastnil i ročníku 2023. Je to fajn akce,“ dodal absolutní vítěz.

■ **Lukáš Rozmajzl**
Brdský běžecký pohár

Dvořákův festival po pandemii opět přilákal dospělé i děti

Bilancování po skončení 53. ročníku Hudebního festivalu A. Dvořáka Příbram je určitě mnohem radostnější než ta, která jsem psala v minulých dvou letech. Po úplném zrušení festivalu v roce 2020 proběhla v roce 2021 většina připravovaných – a několikrát překládaných – koncertů, nicméně vzhledem k celkové „mezi-“ a „po-“ covidové situaci s návštěvností razantně menší, než jakou jsme byli v posledních letech zvyklí (pravdou je, že mnoho festivalů se nemůže pochlubit návštěvností na hranici 95 %, které jsme dosahovali v letech těsně před covidem).

Česká filharmonie a Jiří Vodička v příbramském divadle.

Foto (3×): Martin Andrlé

Doba se změnila, změnilo se v mnohém i chování a preference návštěvníků. O to víc je potěšující, že letošní ročník Hudebního festivalu A. Dvořáka Příbram, který se naštěstí uskutečnil bez jakýchkoliv změn a přesunů, přivedl zpět do sálů i na doprovodné akce mnohem více diváků a návštěvnost opět vystoupala k příjmem více než 80 procentům.

ČESKÁ FILHARMONIE PO DESETILETÍCH V PŘÍBRAMI

Reakce diváků na každý jednotlivý koncert byly více než pozitivní a jsou pro pořadatele tou nejlepší motivací do dalších let. Od excelentní-

Lubomír Brabec

ho úvodního koncertu v podání jednoho z nejlepších světových ansámbľů v podobě České filharmonie přes koncerty virtuosů Jiřího Barty, Terezie Fialové, Lubomíra Brabce, Julie Svěčné, Ladislava Horáka či Jiřího Rajniše až po fenomenální závěr v podobě galakonzertu nastupující hvězdy světových pódíí Petra Nekorance v doprovodu PKF - Prague Philharmonia pod vedením dirigenta Roberta Jindry byl 53. ročník doslova nabitý skvělými hudebními výkony a programovou nabídkou, ve které si našel své každý milovník klasické hudby.

Dětem po dvou letech odkladů konečně dorazil i slibovaný Kocour v botách - a čekání se opravdu vyplatilo. Operní inscenace Národního divadla Brno byla plnohodnotným představením s bohatou výpravou a nápaditou režii, o výborných pěveckých výkonech ani nemluvě. Je skvělé, že festival může dětem zprostředkovávat touto zábavnou cestou nahlédnutí do světa opery a klasické hudby. A dětem se zjevně tato cesta zamlouvá, o čemž svědčí nejen podvčetně naplněný sál příbramského divadla, ale také krásné reakce - a v neposlední řadě i obrovské množství obrázků, které děti v rámci výtvarné soutěže, vázané právě na pořady pro ně pořádané, posílají. Předsedou komise již 6. ročníku této soutěže je akademický malíř Ivan Bukovský, kterému rok od roku přibývá (v dobrem) práce, jelikož soutěžní příspěvky přicházejí ve velkém již z celé republiky.

Operou a výtvarnou soutěží ale doprovodné akce pro děti zdaleka nekončí. Pro děti od mateřských škol až po gymnázia (tedy v tomto případě již pro mládež) je určeno také několik

projektů, věnovaných hudebním nástrojům a interpretaci hudby, které v rámci Dne s Antonínem Dvořákem zavítaly i letos do příbramských školních zařízení.

Široké veřejnosti byly určeny open air koncerty v ulicích města či u nemocnice a letos výjimečně také Koncerty přátelství, na kterých vystoupily v kostele sv. Jakuba ansámby z německého Freibergu a italského Valle di Ledro.

Součástí koncertu skvělého amerického sboru Morningside Choir v bazilice na Svaté Hoře byla také světová premiéra vítězné skladby z kompoziční soutěže pro skladatele do 40 let, kterou festival letos již posedmě pořádal. Diváci tak měli možnost slyšet Toccata pro velké varhany od Miroslava Baklíka v provedení autora. Příští rok se můžou těšit na smyčcový kvartet s názvem Islandská krajina od vítězky letošního ročníku Kateřiny Horké. Donátorkou soutěže je praprapravnučka Antonína Dvořáka Markéta Dvořák Ghosh a předsedkyní odborné komise naše přední skladatelka Sylvie Bodorová.

Morningside Choir

AŽ ŽIJE ROČNÍK PADESÁTÝ ČTVRTÝ

Že toho na jeden festival není zrovna málo? A to si jen připomeňme, že festival probíhá na řadě míst - v březnickém městském muzeu, v kostele v TřebSKU, Památníku A. Dvořáka ve Vysoké, na Svaté Hoře, v kostele sv. Jakuba, Galerii Františka Drtíkova, Domě Natura či v příbramském Divadle A. Dvořáka.

Tam všude se opět za necelý rok budeme setkávat s koncerty klasické hudby v podání virtuosních umělců. 53. ročník je úspěšně za námi - ať tedy žije ročník padesátý čtvrtý!

■ **Albína Dědičková**
Hudební festival A. Dvořáka Příbram

Laureátem Ceny města Příbrami je Jiří Dohnal

Při závěrečném koncertu 53. ročníku Hudebního festivalu A. Dvořáka Příbram byla předána Cena města Příbrami. Letos ji obdržel taneční mistr Jiří Dohnal.

Jiří Dohnal (uprostřed) při převzetí Ceny města Příbrami za celoživotní působení v oblasti výuky tance a společenské výchovy a za dlouholetý přínos kulturnímu životu.

Foto: město Příbram

mládež, později i pro dospělé. Nyní stojí v čele Taneční školy Dohnal Dancing společně se svojí dcerou Lenkou Peške.

„Cena města byla udělována podruhé a já měl opět tu čest ji předat. Oceněným byl tentokrát Jiří Dohnal, člověk, který několik generací občanů našeho města provedl tanečními kurzy a vstěpil jim základy společenského chování. Jeho celoživotní práce je hodna tohoto ocenění,“ uvedl starosta Jan Konvalinka.

Cena města Příbrami se uděluje na základě nominací příbramských občanů, skupin či organizací. Na sklonku loňského roku tak bylo možné podat návrhy, z nich odborná komise vybrala kandidáty, které následně schvalovala nejprve rada města a poté příbramský zastupitelé.

Cena města Příbrami bude udělována i v příštím roce. Nominace bude možné podávat opět na konci roku.

V letošním roce byla Cena města Příbrami za celoživotní působení v oblasti výuky tance a společenské výchovy a za dlouholetý přínos

kulturnímu životu ve městě udělena Jiřímu Dohnalovi. Více než půl století vede v Příbrami kurzy společenského tance, zprvu taneční pro

■ red

inzerce

PŘÍBRAM

16. 6. - 10. 9.

2022

VÍCE INFORMACÍ
KULTURA.PRIBRAM.EU

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA.

ČERVEN	ČERVENEC	SRPEN	ZÁŘÍ
Dan Bárta - Zahradní slavnost ZUŠ Příbram I » 16. 6. 2022 ZUŠ Příbram I, nám. T. G. Masaryka 155	Příbramský Big Band, Prakovská pouť » 3. 7. 2022 Nám. J. A. Alise	Ježek Sonic 2 » 3. 8. 2022 Letní kino Příbram	The Silver Spoons, Roofers - narozeniny Junior klubu » 3. 9. 2022 Junior klub Příbram
Vítání slunovratu » 17. 6. 2022 Areál Nový rybník	Krkonošské pohádky » 10. 7. 2022 Lesní divadlo Skalka	Kocour Modroočko » 7. 8. 2022 Lesní divadlo Skalka	Bívaj » 3. 9. 2022 Lesní divadlo Skalka
Sousedské slavnosti Lozec » 24. - 25. 6. 2022 Letní kino na Celně	Zátopek » 22. 7. 2022 Letní kino Příbram	Midi lidi » 12. 8. 2022 Lesní divadlo Skalka	O princezně, která ráčkovala » 4. 9. 2022 Lesní divadlo Skalka
Otavanka » 26. 6. 2022 Nám. T. G. Masaryka	Už jsme doma, Zrní » 23. 7. 2022 Lesní divadlo Skalka	Rožmitálská Venkovanka » 21. 8. 2022 Dvořákovo nábřeží	15. Příbramská svatohorská šalmaj » 10. 9. 2022 nádvoří Svaté Hory
Festival Odraz » 28. 6. - 2. 7. 2022 Příbram	Vyšehrad: Fyln » 27. 7. 2022 Letní kino Příbram	Fešáci » 27. 8. 2022 Lesní divadlo Skalka	
	Doctor Strange v mnohovesmíru šilenství » 29. 7. 2022 Letní kino Příbram		

Malující básník Ondřej Maleček vystaví svá nejnovější díla v Příbrami

Přestože na začátku července začínají prázdniny a lidé míří za zaslouženým odpočinkem, galerie nejsou zavřené, ale mají pro zájemce připravený zajímavý program na celé léto.

Figurka zvířete, 2019, kombinovaná technika

V Galerii Františka Drtikola Příbram je od 17. června do 31. července 2022 otevřena výstava The Best of Czech Press Photo. Ta je přehlídkou vybraných nejlepších fotografií z minulých ročníků soutěže a také vítězných fotografií z posledního ročníku 2021. Kromě toho však bude 11. srpna v 17.00 slavnostně zahájena kurátorkou Radoslavou Schmelzovou a ředitelem Galerie Františka Drtikola Janem Freibergem výstava malíře Ondřeje Malečka s názvem Jako sopka v ledové krajině. Výstava potrvá do 2. října.

HRA SE SLOVY A BARVAMI

Ondřej Maleček vystudoval pražskou AMU (Divadelní fakultu, obor scénografie) a také Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze (ateliér malby u prof. Pavla Nešlehy a doc. Stanislava Diviše). Je držitelem řady ocenění a jeho dílo je zastoupeno v mnoha předních českých i zahraničních galeriích.

Jak napovídá poetický název výstavy, Ondřej Maleček si rád hraje nejen se slovy, ale také s tradičními náměty a barvami. Melancholická přírodní zákoutí (cesty, údolí), opuštěná místa (pole, mýtiny) či dramaticky vyhraněné scénérie (noční lesy, skalní útvary) odlehčují osobi-

tým naivizujícím tvaroslovím. Základním experimentálním polem jsou pro umělce „Deníky“, které zpracovává v ucelených sériích. Jedním z témat Malečkových sérií jsou „Hlavy“, ve kterých malíř kombinuje z paměti portréty smyšlených lidí a vlastních autoportrétů, coby prostoru pro projekci umělcových emocí a nálad. Dále autor zpracovává motivy „Zatíší - Vanitas“, jako montáže fragmentů světa, která autor staví podle svých vlastních pravidel. Některé ze svých představ rozvíjí Maleček v cyklu obrazů „Rámy“, kde v malovaných rámech třídí, kategorizuje či dává do kontrastu expresivní obsah uvnitř výrazně ohraničeného prostoru. Celou výstavu uzavře nová série erotických motivů.

BRAVURNÍ MALÍŘ TESKNÝCH NÁLAD

Výstava bude doplněna o zápůjčky děl významných autorů, která jeho tvorbu zásadním způsobem ovlivnila. Všechna díla pro Zámeček-Ernestinum vybrala kurátorka Rado-

slava Schmelzová. Ta o malbě Ondřeje Malečka říká: „Ačkoli se Ondřej Maleček posouvá od lazurní, téměř monochromní černobílé malby až k žhnoucímu barevnému akcentu, kde stopa štětce vytváří výraznou strukturu a tvary jsou ještě více redukovány, stále zůstává bravurním malířem teskných nálad, nekonečného koloběhu.“

Galerie po celé léto nabízí divákům zážitky ve svých stálých expozicích: Život a dílo příbramského rodáka Františka Drtikola a Měkkou arénu Vojtěcha Rady - několik headsetů pro virtuální realitu nejen v umění. V rámci soutěže příbramské Rally, která se koná 22. - 23. července 2022, chystá Galerie Františka Drtikola do Arnoštových sadů tematicky zaměřený doprovodný program.

■ Jindřiška Pavlišová
Galerie Františka Drtikola Příbram

Sochy v Příbrami (V.)

V závěru loňského roku mapovala Galerie Františka Drtikola významná sochařská díla v Příbrami. Od té doby publikujeme seriál, který jednotlivá díla více přibližuje. V tomto se zaměříme na dílo Marie Leontovyčové-Lošákové nazvané Dívka s žabkou / Mláčí.

Bronzová socha z roku 1980 se nyní nachází na nábřeží Hořejší Obory. Foto: Jiří Thýn

Plastiku vytvořila Marie Leontovyčová-Lošáková (1927). Sochařka, medailérka a restaurátorka původem z Ukrajiny vystudovala Akademii výtvarných umění v Praze u Václava Viléma Štecha, Otakara Španiela a Jana Laudy. Dívka s žabkou vznikla při rekonstrukci Zámečku-Ernestina v 80. letech ve spolupráci architekta J. Liberského s umělkyní jako figurální prvek, součást fontánky v atriu zámečku, posléze byla přestěhovaná do další fontány před restaurací Zlatý soudek na náměstí T. G. Masaryka.

Socha neformálně přezdívaná *Culikatá Bára* stojí dnes na břehu rybníku Hořejší Obora, ale na nevhodném podstavci obloženém keramickými tvarovkami. Autorka Dívky s žabkou vytvořila pro Příbram ještě dvě keramické plastiky Ryby (Skaláry) a Labuť, které byly původně součástí fontány u základní školy, ale pro svůj špatný stav musely být deinstalovány.

■ Radoslava Schmelzová, Jan Freiberg
kurátoři výstavy Sochy a plastiky v Příbrami po roce 1945

HLEDÁ SE OPERATIONAL PURCHASER

BENEFITY:

- **5 týdnů dovolené**
- **stravenkový paušál**
- **flexibilní pracovní doba**
- **sickdays**
- **příspěvek na penzijko**
- **pololetní bonusy**

POŽADUJEME:

znalost AJ nebo NJ na komunikativní úrovni
zkušenosti z pozice v nákupním oddělení
chuť učit se novým věcem

KONTAKT:

318 665 016

personalni@kemmler-electronic.cz
www.kemmler-electronic.cz

LETNÍ SCÉNY

4. 9. 2022 | 20.00

Autor **Patrick Ryan, Milan Schejbal, Hynek Bouček**
Režie **Milan Schejbal**

Jak jsem vyhrál válku

Skanzen Vysoký Chlumec

6. 9. 2022 | 20.00

Autor **Patrick Ryan, Milan Schejbal, Hynek Bouček**
Režie **Milan Schejbal**

Jak jsem vyhrál válku

Lesní divadlo Na Skalce Nové Podlesí u Příbrami

Předprodej vstupenek od 1. 6. 2022.

www.divadlopribram.eu

Příjem žádostí o kotlíkové dotace běží na plné obrátky

V souvislosti se snahou Evropské unie i České republiky minimalizovat využívání fosilních paliv z Ruska byl upraven program tzv. kotlíkových dotací. Od 1. července nejsou v rámci výměny nevyhovujících zdrojů vytápění podporována žádná zařízení na fosilní paliva včetně zemního plynu. Žádosti o dotace je možné podávat už od začátku června.

Od 6. června 2022 je možné podávat žádosti o Kotlíkové dotace pronízkopříjmové domácnosti. Žádost si lze připravit předem podle návodu: <https://kotlikovedotace-sk.cz/uvodni-stranka/podejte-zadost>. V případě zájmu o konzultaci je možné využít infolinky: 257 280 991 nebo e-mailu: kotliky@kr-s.cz, případně osobně navštívit informační centrum na Krajském úřadě Středočeského kraje (vstup z Presslovy ulice v přízemí, kancelář č. 0067).

Konzultace se týkají pouze podání informací o registraci žadatele a doložení povinných příloh k žádostem. Pracovníci infocentra nemohou žádost za žadatele vyplnit ani zaregistrovat.

UPRAVENÉ PODMÍNKY PROGRAMU NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM

Velký zájem je rovněž o dotace z programu Nová zelená úsporám. Počet přijatých žádostí je enormní, oproti předchozím letům se zvýšil až čtyřnásobně. I přesto se Státnímu fondu životního prostředí ČR daří dodržovat administrativní lhůty pro zpracování žádostí, schvalovací proces trvá okolo šesti týdnů. Pokud žádost

Žádosti o kotlíkové dotace se podávají od června a lze si je připravit předem podle návodu.

neobsahuje chyby, obdrží žadatelé informaci o akceptaci žádosti a následně, v průměru do šesti týdnů od doložení dokumentů prokazujících dokončení realizace projektu, jsou proplaceny finanční prostředky.

K zodpovězení dotazů mohou občané využít zelenou linku: 800 260 500 (Po-Pá od 7.30 do 16.00) nebo e-mail: info@sfzp.cz. Návod Jak podat žádost naleznete zde: novazelenausporam.cz/podani-zadosti-o-dotaci.

Od 1. června vstoupily v platnost aktualizované podmínky pro získání podpory z tohoto programu. O dotaci v oblasti zdrojů energie se nově mohou ucházet také žadatelé, kterým byla již dříve vyplacena podpora na novostavbu nebo ji aktuálně čerpají (fotovoltaika, řízené větrání, využití tepla z odpadní vody či ohřev vody pomocí obnovitelných zdrojů energie). Od 1. července nebudou v rámci výměny nevyhovujících zdrojů vytápění podporována žádná zařízení na fosilní paliva včetně zemního plynu. Majitelé vymezené bytové jednotky, která svým charakterem a uspořádáním odpovídá tzv. řadovému rodinnému domu, budou moci žádat o všechny druhy podpory tak, jako by se jednalo o samostatný rodinný dům. Jednotlivě mohou o výměnu nevyhovujícího zdroje vytápění ve svém bytě nyní požádat i vlastníci vymezených bytových jednotek.

Všechny výše uvedené změny jsou specifikovány v nových Závazných pokynech pro žadatele a příjemce podpory, ke stažení na webu novazelenausporam.cz/aktualizovali-jsme-podminky-programu-nova-zelena-usporam.

ODKLAD ZÁKAZU „STARÝCH KOTLŮ“

Senát Parlamentu ČR schválil návrh novely zákona o ochraně ovzduší, kterým se pro rodinné domy, bytové domy a stavby pro rodinnou rekreaci odkládá zákaz provozu stacionárních zdrojů na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a který není navržen rovněž pro přímé vytápění místa instalace nesplňujících požadavky uvedené v § 17 odst. 1 písm. g) zákona o dva roky. Tyto stacionární zdroje lze ve výše uvedených stavebních objektech provozovat v souladu se zákonem o ochraně ovzduší až do 31. srpna 2024. Od 1. září 2024 bude provoz těchto zdrojů i ve výše uvedených stavebních objektech zakázán a bude postižitelný.

I přes tuto skutečnost doporučujeme občanům výměnu starého kotle neodkládat, využít kotlíkových dotací a výměnu provést co nejdříve, a to i vzhledem k dlouhým dodacím lhůtám nových zdrojů vytápění.

red

inzerce

CHCETE BÝT INFORMOVÁNÍ O DĚNÍ VE MĚSTĚ? REGISTRUJTE SE DO INFOSERVISU MĚSTA PŘÍBRAM.

Registrace on-line na infoservis.pribram.eu nebo pomocí formuláře na MěÚ Příbram, v Knihovně Jana Drdy, Infocentru a v aquaparku.

Tři Trubky, lovecký zámek v Brdech

Kolem roku 1880 se Jeroným Colloredo-Mansfeld rozhodl vystavět ve svých lesích lovecký zámek. Povolán byl uznávaný rakouský architekt a urbanista Camillo Sitte (autor urbanistických plánů Děčína, Liberce, Teplic, Olomouce), a tak vznikla půvabná romantická stavba, která byla šťastně umístěna nedaleko soutoku Padrťského a Třítrubeckého potoka.

Zámek Tři Trubky.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Stavbu loveckého zámku, navrženou v duchu romantického historismu, provedla vídeňská firma. Zámek byl vybaven loveckými trofejemi, malbami a rytinami s loveckými výjevy, měl vlastní vodárnu a vodní elektrárnu. Kolem byl zřízen přírodní park s exotickými dřevinami.

Jeroným Colloredo-Mansfeld patrně netušil, kam se otočí vrtkavé kolo dějin a kdo bude později jeho zámek obývat. V třicátých letech zde například krátce pobyl prezident Tomáš Garrigue Masaryk, později jeho nástupce Edvard Beneš. Za německé okupace zde několik let bydlel polní maršál Walter von Brauchitsch. Po roce 1948 zámek sloužil k ubytování

několika generálů a komunistických pohlavářů. To byl patrně jeden z důvodů, proč jej nepostihl nelítostný osud několika brdských obcí, řady mysliven, hájoven a dalších objektů, jež nechala tehdejší Československá lidová armáda do roku 1990 na území tehdejšího vojenském prostoru zlikvidovat.

Kolem roku 1980 ještě prošel zámek rekonstrukcí podle projektu architekta Chvojky z Vojenského projekčního ústavu (vytápění, vodovod, výbava interiérů, oprava zděných částí, přístavby kolem zámku atd.), takže dnes nevidíme zámek ve zcela původní podobě. V roce 2014 byl zámek s přílehlými pozemky včetně vodní elektrárny prohlášen kulturní památkou, což zajišťuje ochranu areálu z hlediska památkové péče.

V současnosti, po zrušení vojenského újezdu a zřízení CHKO Brdy, zde pracují Vojenské lesy a statky na poměrně rozsáhlé expozici Dům přírody. Expozice bude zbudována převážně v bývalé hospodářské části zámku, nikoli tedy v zámku samém. Takže se těšíme na první návštěvu.

Na lovecký zámek nejspíš vyrazíme po modré přímo ze Strašic podél Padrťského potoka (Klabavy). Od jihovýchodního okraje obce, kde je také parkoviště, to máme jen asi 2,5 km. K zámku můžeme vyrazit také od

Výlet v kostce

Oblast: Brdy
GPS start: Strašice, jihovýchodní kraj,
Parkoviště GPS: 49.7191806N,
 13.7668253E
Trasa: Strašice - zámek Tři Trubky
mapy.cz/s/ladopumec
Vzdálenost: 2,5 km
Typ: pro pěší i cyklisty
Náročnost: mírná
Značení: modrá
Zajímavosti: soutok Třítrubeckého a Padrťského potoka, zámecká vodní elektrárna

Padrťských rybníků, například po lesní cestě Josefka (cyklotrasa 2252). Od Dolejšího Padrťského rybníka je to asi 7 km. Nadneseně lze říci, že kdo neviděl Tok, Jordán, Padrťské rybníky, Valdek nebo Třítrubecký zámek, v Brdech jako by nebyl.

Vodní elektrárna Tři Trubky

■ Jaroslav Hodrment

Jak se bouřili dělníci ve vojtěšských prádlech

V roce 1892 pokračoval v Příbrami neklid, vyvolaný předchozího roku špatnými sociálními podmínkami dělnictva a suchem, které způsobilo růst cen základních potravin a potřeb. Na 21. únor 1892 byla svolána do restaurace Na Příkopech protestní schůze, na kterou se dostavilo přes 700 osob. Správa horního závodu na ní byla obviněna ze všech potíží svých dělnických zaměstnanců, kteří požadovali zavedení dalších drahotných přídavek.

Vojtěšská prádla před rokem 1900. Prádla (vošverk) byla úpravna rudy, která se zde propírala

Zdroj: SOKA Příbram

Před 1. májem 1892 byl vydán zákaz pořádání jakýchkoliv demonstrativních průvodů a nošení socialistických symbolů. Dne 19. května se březohorská místní školní rada rozhodla osvobodit od placení školného z 1579 žáků svých škol pro chudobu 1 100 žáků. 869 z nich pocházelo odtud a ostatní byli z přískolených obcí.

Odpoledne 31. května 1892 vypukl na dole Marie požár s tragickými následky včetně propouštění zaměstnanců horního závodu. Doložení bylo obnoveno 24. června a doba zhruba měsíčního nuceného pracovního klidu po odstraňování následků požáru se stala hlavním důvodem sporů mezi vedením závodu a horníky, kteří nevěděli, za co nakoupí jídlo a jiné nutné věci. Březohorská četnická stanice dostala asi na šest týdnů posily, takže v ní sloužilo na 40 mužů.

ZMIZEL PŘED POLÍČKOVÁNÍM ROZZLOBENÝCH ŽEN

Dne 14. července se kvůli nezaplaceným směnám promeškaným v důsledku požáru shromáždili před okresním hejtmánstvím horníci a jejich rodinní příslušníci. Horní správce Helmhacker se před políčkováním od rozzlobených žen ukryl v Pražské ulici a večer z města natrvalo odjel. Jeho návrat si nepřál ani vrchní horní rada Jan Novák, neboť Helmhacker se nechoval k dělníkům s potřebným taktem. Novák se dělníkům snažil vycházet vstříc, jejich sociální agitace v něm však vyvolávala velké obavy z dalšího vývoje. Někteří úředníci považovali jeho ústupnost za slabost, žádost horníků o zaplacení neodpracovaných směn z prvních deseti červnových dnů však byla zamítnuta.

Četníci pak museli při schůzích a demonstracích zasahovat ještě několikrát. C. k. zemské četnické velitelství č. 2, oddělení 14, podalo dne 27. července 1892 o jedné takové události zprávu okresnímu soudu. Jedná se o autentický

popis poměrů, které po katastrofě u horního závodu panovaly, a je také svědectvím o charakteru všech zúčastněných.

NÁSILNÉ JEDNÁNÍ, VYDÍRÁNÍ, VYHROŽOVÁNÍ

Dne 18. července 1892 při dopolední směně na vojtěšském prádle (vošverku) opustili dělníci svou práci a vydali se do Příbrami na horní ředitelství. V práci tam zůstali jen Josef Zrostlík z Žežic, Václav Mrvík z Lešetic, Jan Linek z Příbrami a Josef Lisý ze Starého Podlesí, kteří se k nim odmítli připojit. Bratři Josefa a Alois Lexové z Březových Hor (tehdy se říkalo z Březohory), Josef Boháč z Březových Hor a Vojtěch Chmelíček z Žežic nutili s použitím síly uvedené pracovníky, aby svou práci hned odložili a hromadně se s nimi vydali k c. k. hornímu ředitelství. Když všichni dělníci pracoviště opustili, dal Josef Lexa zvonek vošmistovi Emanuelovi Brandejsovi znamení, aby zastavil stroj. Poněvadž bratři Josef a Alois Lexové, Josef Boháč a Vojtěch Chmelíček zastrašováním zabránili svobodnému rozhodnutí dělníků Zrostlíka, Mrvíka, Linka a Lisého pokračovat v práci, bylo 27. července 1892 zahájeno vyšetřování Josefa Lexy a jeho druhů pro přečiny podle rakouského trestního zákoníku § 76 - násilné jednání proti shromáždění k projednávání veřejných věcí vládou svolanému, proti soudu nebo jinému veřejnému úřadu, podle § 98 - vydírání, a podle § 99 - nebezpečné vyhrožování.

Dne 11. srpna 1892 byl u příbramského okresního soudu vyslechnut důlní dozorce Eduard Šnajdr, pětaticetiletý rodák z Březových Hor, ženatý a bydlící ve Starém Podlesí. Prohlásil, že mu Josef Lexa udělal 18. července 1892 velký výstup, že jeho bratra Aloise poškodil o 1 zl. 4 kr. tím, že ho udal (není zapsáno kvůli čemu), a žádal ho, aby mu je vrátil, jinak bude muset někoho zabít, nebo někdo bude muset zabít jeho. Štajgr Šnajdr pak slyšel od děl-

níků Bohumila Černého, Josefa Hilgarta, Jana Linka a jiných, že je Josef Lexa vyzval, aby nechali práce a šli na horní ředitelství, a že Linkovi Lexa vyhrožoval bitím. O zastavení stroje štajgr nic nevěděl.

Dělník Josef Zrostlík, šestnáctiletý rodák ze Zdaboře bydlící v Žežicích, vypověděl, že 18. července 1892 odpoledne lezl na haldě, kde měl pracovat, ale začalo pršet, a proto se schoval pod kancelář inspektora Reyta. Nikdo ho nevyzval, aby šel s ostatními na horní ředitelství, a nevěděl, že by k tomu někdo někoho vyzýval. Ze sklepa vylezl asi o půl druhé, když déšť přestal, a protože mu bylo nanic, šel domů.

OD JEDNOHO K DRUHÉMU A MÁCHAL RUKAMA

Horník Václav Šnajdr, třicetiletý rodák z Hluboše, ženatý a bytem v Příbrami, tvrdil, že viděl Josefa Lexu, jak toho odpoledne chodil na vojtěšských mlýnech od jednoho dělníka k druhému, máchal rukama a domlouval jim, aby šli na horní ředitelství. Neslyšel, zda jim Josef Lexa vyhrožoval. Část dělníků pak odešla, zůstali jen staří a několik mladých. Nevěděl, kdo zastavil stroj.

Dvaatřicetiletý ženatý strojník Emanuel Brandejš z Příbrami pouze udal, že někdo neznámý zazvonil, a tak stroj zastavil. Jednadvacetiletý svobodný horník Josef Boháč z Podlesí, bytem Březové Hory, popřel, že by někoho vyzýval k opuštění práce a někomu vyhrožoval. Nevěděl, kdo dal znamení k zastavení stroje. K hornímu ředitelství přišel pozdě, vošveráci už byli četnictvem rozeznáni.

Svobodný horník Josef Lexa (nar. 8. 2. 1870 Březové Hory, ale domovský příslušník Buku-Konětop) byl jako jediný ze zúčastněných již dříve odsouzen, a to v prosinci 1890 pro pranic a poškození na těle na dva dny a neznámo kdy na tři dny. Vypověděl, že pracuje už devět let a má za sčítu pouze 54 krejcarů, i když by měl mít už dva roky přídavek 60 krejcarů. Proto vyzval ostatní dělníky, kteří byli ve stejném postavení, aby s ním šli k hornímu ředitelství žádat o zvýšení platu. Jeho k tomu ale vyzval Josef Petřík, který byl tehdy zatčen. Znamení k zastavení stroje nedal, ani nevěděl, kde ten zvonek je. A když viděl, že se mnozí dělníci z toho houfu, co se odebral do Příbrami, vrací zpátky, vrátil se taky. Odvolával se na případné svědectví ostatních i inspektora Reyta. Přiznal, že vyzval Eduarda Šnajdra, aby jeho bratrovi Aloisovi vrátil 1 zl. 4 kr., ale nevyhrožoval mu zabitím. Jeho devatenáctiletý svobodný bratr Alois pak popřel všechno kromě toho, že odpoledne šel k hornímu ředitelství žádat o přídavek.

Sedmnáctiletý svobodný horník Jan Linek z Příbrami dosvědčil, že ho Josef Lexa vyzval k cestě do města, ale nevyhrožoval mu. Poslechl ho, ale cestou si to rozmyslel a šel domů.

ABY NEMĚLI ZLOST

Dvaadvacetiletý svobodný horník Václav Mrvík z Lešetic viděl, že Josef Lexa tehdy přišel do šlemovny a pokračoval dozadu. Hned potom vyšli dělníci v houfu a ozvalo se veřejné volání a křik: „*Pojďte, pojďte!*“ Jeho ale výslovně nikdo nevyzval. Neslyšel nikoho vyzývat k zastavení práce. S ostatními šel ze strachu, že by na něj měli zlost. Cestou se od nich odpovíjal a šel zpátky.

Jako poslední byl toho dne vyslechnut osmatřicetiletý ženatý horní dozorce Josef Luft z Březových Hor. Věděl, že tehdy přišel na vojtěšské mlýny Josef Lexa a vyzval všechny dělníky k odchodu. Neslyšel, co jim řekl, ale pak se od těch lepších dělníků, kteří se vrátili, dozvěděl, že jim vyhrožoval zbitím, pokud s ním nepůjdou. Staří dělníci v práci zůstali, všichni mladí odešli, ale asi dvacet se jich vrátilo. Nevěděl, zda nechal parostroj zastavit Josef Lexa.

Pak už úřední hodiny soudu skončily, a tak se v jednání pokračovalo až 5. září. Josef Luft uvedl, že o vyhrožování zbitím mu pověděli dělníci Bacík, Tatar a Fassmann. A dodal, že dělníka Podlenu přestal Lexa vyzývat k odchodu teprve tehdy, když mu ukázal bolavou nohu. Nevěděl nic o tom, že by k odchodu vyzývali i Josef Boháč nebo Vojtěch Chmelíček. Šestnáctiletý horník Antonín Lysý z Lazce vypověděl, že ho neznámý mladík u prádelny vyzýval k odchodu, ale zůstal v práci.

Jedenadvacetiletý svobodný horník Josef Hilgard z Lazce, bytem v Příbrami, řekl, že ho Václav Doubek pobídl, aby šel ke kanceláři, kde už bylo mnoho dělníků. Josef Lexa je tam vyzval, aby šli k hornímu ředitelství žádat o větší plat. Když se ho ptali, co bude se šichtou, řekl, aby na to nedbali a zastavili práci. Josef Lexa šel také do oddělení prádelny zvaného Amerika a vyzýval tamější dělníky k zastavení práce a k odchodu. Neslyšel, že by někomu vyhrožoval. Pokud věděl, Alois Lexa, Vojtěch Chmelíček a Josef Boháč se vyzývání k zastavení práce nezúčastnili.

Dvaadvacetiletý svobodný horník Vojtěch Chmelíček původem ze Zdaboře a bytem v Žežicích popřel všechna obvinění z násilí. Uvedl, že už ráno je Josef Lexa vybízel, aby šli ke kanceláři inspektora Reyta a žádali tam o větší mzdu, a odpoledne je vyzval k cestě do Příbrami.

Dvaadvacetiletý svobodný horník Bohumil Černý z Havírny vypověděl pouze to, že toho dne v poledne spal v prádelně před strojem. Vzbudil ho dělník Václav Doubek a řekl mu, aby šel ke kanceláři. Po výzvě „*Pojďte do Příbrami!*“ došel s ostatními na příbramské náměstí, ale vrátil se hned, když řečníci dělníků vyšli z budovy horního ředitelství. S žádným z oněch čtyř obviněných toho dne nemluvil.

Dne 19. září byl na základě výpovědi Josefa Lufta předvolán k okresnímu soudu třicetiletý ženatý horník Silvestr Fassmann z Březových Hor a vypověděl, že Josef Lexa dělníky nutil, přemlouval a kýval na ně, ale nevěděl o tom, že by někoho tloukl nebo někomu vyhrožoval. Jednadvacetiletý svobodný horník František Bacík ze Sedlice vypověděl, že mu není o těchto událostech nic známo, protože měl v ten den dovolenou. Čtyřadvacetiletý ženatý horník Josef Tatar z Kletic a bytem na Březových Horách vypověděl, že pouze slyšel od jiných, že měl Josef Lexa říct, aby šli dělníci do města.

NEZTRATIT ŠICHTU

Dvaadvacetiletý svobodný horník Václav Doubek z Březových Hor uvedl, že toho dne v jednu hodinu k němu přišel horník Majer a sdělil mu příkaz od staršího dělníka Hudečka a Hály, aby šli běhouni (běhači) do šlemovny. Doubek je tedy šel vzbudit do místnosti vedle prádelny, kde se nacházel stroj. Probudil ale pouze dělníka Černíka, který pak vzbudil ostatní, a řekl mu, že mají jít do šlemovny.

Jako poslední svědek byl vyslechnut až 29. září 1892 sedmačtyřicetiletý c. k. inspektor úpraven Karel Reytt z Baumgartenu, rodák z Kutné Hory bydlící na Březových Horách. Ve své výpovědi však neuvedl datum 18., ale 25. července, nad čímž se ale nikdo u soudu nepozastavil, zřejmě šlo o omyl. Tehdy před jeho kancelář přišlo asi 400 dělníků z úpraven. Sdělili mu, že chtějí jít na horní ředitelství a tam přednést prosbu, aby také dostali náhradu za sedm šicht jako oni horníci, kteří z důvodu katastrofy nepracovali, a aby jim byly zvýšeny platy. Reytt jim radil, aby tam spíš poslali pětičlennou deputaci, aby neztratili šichtu. Dělníci ho poslechli, do deputace vybrali i Josefa Lexu a zavázali se, že se nebude práce zastavovat. Deputace přednesla na horním ředitelství své požadavky, jimž bylo částečně vyhověno.

LIDÉ NEPOKOJNÍ

Reytt slyšel od dozorců, že odpoledne šel Josef Lexa za dělníky, které „*vyštval*“ k zastavení práce na prádelnách a k výpravě na horní ředitelství. Vyšlo se jich tam asi 600. O půl čtvrté se velká část dělníků do úpraven vrátila a pokračovala v práci. Nevěděl, zda se odpoledního vzbouření účastnili Alois Lexa, Vojtěch Chmelíček a Josef Boháč, ale prohlásil, že je zná „*co lidi nepokojné*“.

Dne 1. října 1892 zaslal příbramský okresní soud vyšetřovací spis k dalšímu projednání státnímu zastupitelství v Praze, které ho o osm dní později poslalo zpátky s tím, že k dalšímu stíhání neshledává žádný důvod. Až v dubnu 1893 bylo v důsledku jiných dělnických demonstrací odsouzeno deset osob k několikaletým trestům.

Báňského inspektora a člena obecního zastupitelstva Karla Reyta z Baumgartenu v červenci 1895 zavraždil (a zároveň postřelil vrchního dozorce Kajetána Čermáka) dvaadvacetiletý Antonín Hoffmann, propuštěný z práce u horního závodu pro špatnou pracovní morálku. Například si prý bez udání důvodu vzal dovolenou 1. máje 1895, aby se mohl zúčastnit manifestace, a mluvil o útisku dělníků prostřednictvím srážek z platu. Reytt před smrtí řekl, že se mu chtěl Hoffmann pomstít, protože je zuřivý sociální demokrat a nepřítel úřednictva. Hoffmann byl veřejně oběšen v říjnu 1895 v Praze. Byla to první poprava v Čechách po třiceti letech a měla sloužit i jako výstraha pro ostatní. Hoffmannově matce pak byla poskytnuta podpora v nouzi.

■ **Věra Smolová**
SOA v Praze - SOKA Příbram

KALENDÁRIUM**2. července 1892**

Pěvecké spolky Lumír a Dobromila uspořádaly dobročinnou Akademii ve prospěch vdov a sirotků po hornících, kteří zahynuli při důlním neštěstí 31. května.

11. července 1912

Na Březových Horách v obecné škole chlapecké byl proveden cvičný požární poplach. Hasičský sbor dal poplašné znamení školním zvonem. Po chodbách, schodištích a u vchodu rozestavil mužstvo a provedl evakuaci žáků.

15. července 1962

Dechový orchestr Jáchymovských dolů pod vedením kapelníka Prokopa Korejse se umístil na 5. místě v krajské soutěži velkých dechových orchestrů. Soutěž se konala v rámci prvního ročníku festivalu Kmochův Kolín.

22. července 1582

V období od 22. července do Vánoc sužovala Příbram a okolní obce morová nákaza, která si vyžádala na šest set obětí.

2. srpna 1882

Příbramský děkan Antonín Vojáček byl jmenován čestným měšťanem královského horního města Příbramě.

9. srpna 1922

V zápisu ze schůze příbramského Sokola se poprvé objevila zmínka o hře volejbal. Zápis uváděl, že se dorostenci místo úklidu cvičiště věnovali hře „*wolleyball*“.

12. srpna 2002

Vlivem neustávajícího deště se vylil z břehů potok Litavka a zaplavil hřiště fotbalového klubu Marila.

14. srpna 1892

Na Svatou Horu zavítalo procesí vídeňských Čechů a Slováků z Uher v počtu 650 osob, které přivezl zvláštní vlak.

16. srpna 1862

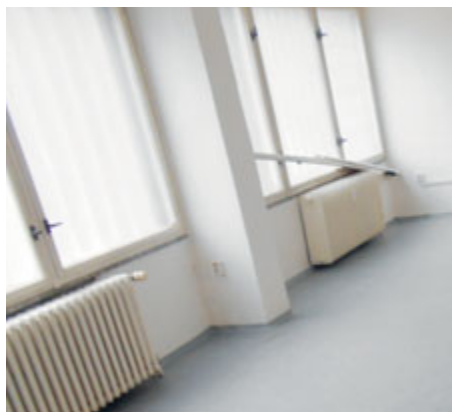
Příbram navštívil historik a politik František Palacký. Během návštěvy si prohlédl městské lázně, sady a radnici.

26. a 27. srpna 1902

Příbramský Sokol oslavil 40. výročí svého založení. V rámci oslav byl položen základní kámen ke stavbě sokolovny.

■ **Tereza Pruchová**
Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

Nemovitosti k prodeji či pronájmu

Město Příbram zveřejnilo dva záměry prodeje pozemků formou výběrového řízení, obálkovou metodou - nejvyšší nabídce. Podrobnosti výběrových řízení jsou uvedeny

na na www.pribram.eu (úřední deska). Jedná se o: 1) prodej pozemků p. č. 59/22, p. č. 61/3, p. č. 61/4, vše v katastrálním území Zdaboř; 2) prodej části pozemku p. č. 181 o výměře

cca 13 033 m² z celkové výměry 32 360 m² v katastrálním území Občov.

Město dále nabízí prostor k podnikání č. 702 o celkové výměře 148,70 m² na adrese Příbram VIII, ul. Čechovská 114. Minimální výše požadovaného základního nájemného činí 1920 Kč/m²/rok bez záloh na plnění poskytovaná v souvislosti s užíváním prostoru k podnikání. V případě uchažeče plátce DPH cena 1920 Kč/m²/rok bez DPH. Záměr pronájmu je zveřejněn na úřední desce města Příbram do 11. července 2022, výběrové řízení bude zahájeno otevřením obálek 12. července. Informace poskytne Barbora Hrušovská (MĚRK) na e-mailu barbora.hrusovska@pribram.eu nebo na tel. 318 498 294.

■ red

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

2. a 16. 7. 8.00–12.00 Farmářský trh
6. a 20. 8. 8.00–12.00 Farmářský trh
21. 8. 16.00–19.00 Koncert Rožmitálské Venkovanky

NÁMĚSTÍ J. A. ALISE

2. 7.–3. 7. 33. Prokopská pouť

AREÁL NOVÝ RYBNÍK

1. 7.–30. 8. Animační programy pro děti (denně kromě neděle)
1. 7.–30. 8. Středeční minidisco pro děti
23. 6.–11. 8. Čtvrteční super tréninky
2.–3. 7. Závod v triatlonu
23. 7. Mint Market
29. 7. Superhry!
20. 8. Evakuace, Live Band, No Time For Anything (koncert)
20. 8. Noční golf
29. 8. Stihl Timbersports
27. 8. Piknik na Nováku
1. 9. Superhrdinský karneval

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

1. 7. 10.00 Ježek Sonic 2
1. 7. 14.00 Myši patří do nebe
1. 7. 17.00 Mimoni 2: Padouch přichází
1. 7. 20.00 Prezidentka
3. 7. 16.00 Mimoni 2: Padouch přichází
6. 7. 20.00 Thor: Láska jako hrom
7. 7. 20.00 Thor: Láska jako hrom
10. 7. 16.00 Raketák
10. 7. 19.00 Thor: Láska jako hrom – 3D
12. 7. 16.00 Po čem muži touží 2
12. 7. 19.00 Ghost Dog – Cesta samuraje
13. 7. 20.00 Řekni to psem
14. 7. 20.00 Černý telefon
17. 7. 16.00 Hádkovi
20. 7. 20.00 Thor: Láska jako hrom
21. 7. 20.00 Velká premiéra
24. 7. 16.00 Mimoni 2: Padouch přichází
27. 7. 20.00 Všechno, všude, najednou
28. 7. 20.00 Jak obšťastnit ženu

31. 7. 16.00 DC Liga supermazlíčků

31. 7. 19.00 Řekni to psem

LESNÍ DIVADLO SKALKA V PODLEŠÍ

1.–5. 7. 21.00 Kdo mluví s koněm aneb Léčebna Skalka (divadlo)
10. 7. 17.00 Krkonošské pohádky (divadlo pro děti)
23. 7. 20.00 Už jsme doma, Zrní (koncert)
6. 8. 14.30 Tramtamýdamtúdá Fest
7. 8. 17.00 Kocour Modroočko (divadlo pro děti)
12. 8. 21.00 Midi lidi (koncert)
19. 8. 21.00 Klášterní tajemství (divadlo)
20. 8. 21.00 Mise na Mars (divadlo)
27. 8. 20.00 Fešáci (koncert)
3. 9. 16.00 Bivoj (přednáška)
4. 9. 17.00 O princezně, která ráčkovala (divadlo pro děti)

LETNÍ KINO NA NOVÉM RYBNÍKU

20. 7. Kukino show – Štístko a Poupěnka
22. 7. 21.30 Zátopek
27. 7. 21.30 Vyšehrad: Fyln
29. 7. 21.30 Doctor Strange v mnohovesmíru šílenství
3. 8. 21.30 Ježek Sonic 2
5. 8. Marek Ztracený (koncert)

SVATÁ HORA

2. 7. 15.00 Malé filmové exercie ve sklepení – film Indiánské léto
5. 7. Slavnost sv. Cyrila a Metoděje
15. 8. Slavnost Nanebevzetí Panny Marie
20.–21. 8. Poutní slavnost Nanebevzetí Panny Marie
21. 8. 1. ročník pochodu Ze Svaté Hory na Svatou Horu s KČT a Tur. deníkem

SVATÁ HORA – NEDĚLNÍ VARHANNÍ PŮLHODINKY

3. 7. 14.00 Eva Bublová
10. 7. 14.00 Krzysztof Urbaniak (Polsko)
17. 7. 14.00 Matthias Süß (Německo)
24. 7. 14.00 Juraj Mičúnek (Slovensko)
31. 7. 14.00 Martin Rost (Německo)

7. 8. 14.00 Marek Mosnár (Slovensko)
14. 8. 14.00 Martin Sturm (Německo)
21. 8. 14.00 Stefan Baier (Německo)
28. 8. 14.00 Martin Bernreuther (Německo)

JUNIOR KLUB

3. 9. The Silver Spoons, Roofers – narozeniny Junior klubu

POJISTKA

1. 7. PTK – Trappin Lonely tour
2. 7. Festival Odraz – Rap Afterparty – Shizzle a Malej Péta
15. 7. Hugo Toxxx

SBOR MISTRA JAKOUBKA ZE STŘÍBRA

2. 9. 17.00 47. Příbramský huntík Zdeňka Hejkrlíka – 1. část

RESTAURACE V ORLOVĚ

3. 9. 13.00 47. Příbramský huntík Zdeňka Hejkrlíka – 2. část

SENIOR POINT

Senior Point bude od 1. 7. do 14. 8. uzavřen.
29. 8. Informační schůzka

PŘÍBRAM

28. 6.–2. 7. Festival Odraz

SPRÁVA CHKO BRDY

17. 7. Komentovaná vycházka pro děti: Voda v Brdech (z Kozičina do Orlova)
21. 8. Komentovaná vycházka pro dospělé: Kvetoucí Tok (z Obecnice na Tok)

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

do 31. 7. The Best of Czech Press Photo
12. 8.–2. 10. Ondřej Maleček: Jako sopka v ledové krajině

PŘEHLED SPOLEČENSKÝCH, KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH AKCÍ NA KALENDAR.PRIBRAM.EU

Jak chladit přehřátá města? Stromy a vodou

S nastupujícím létem opět přichází otázka veder, sucha, ale i přivalových srážek. Je běžné, že v teplých měsících roku je ve městech vyšší teplota než v okolní krajině, což souvisí zejména s velkým množstvím zpevněných ploch i fasád. Ty v horkých dnech zadržují teplo a vydávají ho i po setmění. Povrchové teploty ploch ve městech pak mohou dosahovat i 70 °C.

Fenomén přehřívání a sucha se ale netýká jen měst. Mohou jím trpět i vybetonovaná centra malých obcí, kde chybí zeleň, nebo obce obklopené holými poli rozpalujícími se po sklizni.

ŘEŠENÍ: ZELENĚ A DEŠŤOVÁ VODA

„V souvislosti s klimatickou změnou se předpokládá, že se bude přehřívání, sucho i lijáky projevovat častěji a intenzivněji. To ale neznamená, že jsme v tomto ohledu bezmocní,“ uvedl Martin Ander z Nadace Partnerství, která problematiku přehřívání měst řeší v projektu Life Tree Check. Iz tohoto důvodu mnohá města zpracovávají své adaptační strategie a adaptační plány, které konkrétními kroky přispějí ke zvýšení jejich odolnosti vůči klimatickým jevům. Soustředí se v nich především na rozšíření a doplnění zeleně i vodních prvků.

Proč právě zeleň a voda? Protože v horkých dnech díky přirozenému výparu ochlazují své okolí. Dospělá bříza dokáže za den odpařit přibližně 70 litrů vody a v tropických dnech to může být až 400 litrů. Rozdíly jsou mezi jednotlivými druhy stromů, záleží také na jejich stáří, velikosti koruny i listové plochy. Zjistit, jak konkrétní strom ochlazuje, může pomoci mobilní aplikace Tree Check, která je zdarma ke stažení na Google Play či App Store. Po vyfocení stromu rozpozná, o jaký druh stromu se jedná, změří obvod jeho kmene, určí charakteristické znaky. Následně pak vypočítá, kolik tento strom v létě vypaří vody, či jak velký stín svou listovou plochou poskytuje.

Díky vhodnému umístění stromů, alejí či parků tak můžeme ovlivňovat teplotu v okolí domu, v ulici či celém městském bloku. V boji proti suchu

a přehřívání však nesmíme opomenout také zasačování a zadržování dešťové vody, která se pak v horkých dnech postupně odpařuje. Tam, kde je to možné, nahradíme asfalt a beton propustnými či polopropustnými povrchy - například zatravnovací dlažbou či šterkovými trávníky. Dešťovou vodu zadržujeme pomocí zasačovací pásů, dešťových záhonů, průlehu či sběrných jezírek. Velkou službu udělá i přerušovaný obrubník, který správným spádováním pomůže odvést dešťovou vodu do rozsáhlejší travnaté plochy.

ZAPOJIT SE MOHOU I OBYVATELÉ

Efektivní plánování a rozvoj adaptačních opatření na změnu klimatu vyžaduje nejen zapojení státu a obcí. Stranou by neměl zůstat ani soukromý sektor, spolky, školy či široká veřejnost, která tímto způsobem sama může zlepšit svou kvalitu života a zdraví. Letní vlny veder s sebou totiž přináší nemalá zdravotní rizika, která ohrožují zejména dlouhodobě nemocné (diabetici, kardiaci), seniory a děti.

„Své bydlení můžeme postavit či upravit tak, aby se v horkých dnech nepřehřívalo. Natřeme fasádu a střechu světlou barvou, která odráží větší množství slunečního záření zpět do okolí. Okolí domu osázejme zelení, využijeme popínavé rostliny nebo dokonce zelenou střechu. Důležité je také stínit zvnějšku s využitím venkovních žaluzií, okenic, pergol či markýz, nebo větrat v brzkých ranních a večerních hodinách,“ informoval Martin Ander a odkazuje na sadu doporučení pro veřejnost, která je volně ke stažení na www.lifetreecheck.eu.

■ Nadace Partnerství

inzerce

Knihovna Jana Drdy o prázdninách 2022

ÚP pro dospělé:
Otevřeno každý den mimo čtvrtky a soboty od 9 - 17 hod.

ÚP pro děti a mládež:
Otevřeno každé pondělí a středa 9 - 17 hod.

Studovna:
Otevřeno každé pondělí a středa 9 - 17 hod.

Křížák:
Otevřeno každé pondělí a středa 9 - 12; 13 - 17 hod.

Březové Hory:
Otevřeno každé pondělí a středa 12 - 17 hod.

Škola:
Červenec zavřen! Otevřeno v srpnu každou středu 9 - 12; 13 - 16 hod.

Přejeme vám všem hezké léto!

POMŮCKY: MOLU, TLY, LIAT	MOUŽŠŮV BRATR	1. DÍL TAJENKY	◆	MENŠÍ-KOVY INICIÁLY	DUŠEVNÍ OTŘES	ROSTLINA S DUŽNATYMI LISTY	2. DÍL TAJENKY	◆	SVĚTOVÝ POHÁR	CITO-SLOVCE JUKÁNÍ	HRDINSKÁ BÁSEŇ	LISTINA	3. DÍL TAJENKY	ANGL. JÍST
ZN. ARSENU			VZDYT (HOVOR.)					POCHYBNOST						
INIC. VIVALDIHO			BARMSKÉ SIDLO VLASTNÍ SOBŮM					BYLINA S OSTNATYMI LISTY ZBÁBĚLEC						
POHODNÝ				KOKAIN (SLANG.) SKICA				ČÚTAT OBDIV (KNIŽNĚ)						
OTOČENÍ					EVROPSKÁ MĚNA NEKLIDNÁ				ZASÉVAT KOŘENÍ					NEOBUTÁ
ALE						SLEDY					DOBA TAKTU FILIPÍN, EPOS			
◆	KRÁČETI PŘEDCI					TYP VOZŮ SEAT DOMÁCKÝ ELIŠKA						ZN. ZLATA FRANCOVKA		
EGYPT. BŮH SLUNCE			FRANCOUZSKÝ SP. DÁLKA (KNIŽ.)					ČÁST AUTA NĚM. NE						
NAŠE DOLY				ALENČIN TRÝPYT				PRACOVITÁ ANGLICKÝ KRYVÝ						
PODVOJNÉ ČÍSLO					SLOVENSKÝ AKR SKOTSKE SÚKNĚ				MEGAPASCAL (ZNAČKA) TAKT		AKADEMIE VYTVAR. UMĚNÍ ČLEN ANGL. ŠLECHTY			PŘESTAT
ODĚV						INDONĚS. OSTROV								
NĚKDE						STAŠKOVO JMENO SPZ LISTI NAD LABEM						INIC. SMOLJAKA PURPUR		
MOJE			MIRNÝ BĚH ZÁPADO-ČESKÉ MĚSTO					CHURAVĚT						
PRAMĀTI				LITINOVÉ PLĀTY				◆	VYTÝČENÝ SMĚR					
NĀM PATŘÍCI				CHEM. ZN. YTERBIA			◆	◆	ODCHY-CENÍ					

Vážený čtenáři, přinášíme vám pranostiku na léto. Tajenka ze zpravodaje č. 6/2022: Na svatého Jána otvírá se k létu brána. Knihu vyhrává Alena Uzlová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@prijram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako devátá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

PŘÍBRAM

LETNÍ KINO

PŘÍBRAM » ČERVENEC - SRPEN

PÁTEK - 21:30

22. 7.

Zátopek

STŘEDA - 21:30

27. 7.

**Vyšehrad:
Fyln**

PÁTEK - 21:30

29. 7.

**Doctor
Strange**
v mnohovesmíru
šílenství

STŘEDA - 21:30

3. 8.

**Ježek
Sonic 2**

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK
[TICKETPORTAL.CZ](https://www.ticketportal.cz)

MĚSTSKÉ KULTURNÍ
CENTRUM PŘÍBRAM

SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ
MĚSTA PŘÍBRAM